

Nr. 25

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

18 februari 1997

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INTERPELLATIES

MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 25

Dinsdag 18 februari 1997

Berichten van verhindering	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Met redenen omklede motie	
Indiening	3
Advies van een commissie	
Indiening	3
Advies van de Raad van State	
Indiening	3
Voorstel van normatieve rechtshandeling van de EG	
Indiening	4
Samenwerkingsakkoorden	
Indiening	4
Opmerking van het Rekenhof	
Indiening	4
Medelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	
Indiening	4
Jaarverslag	
Indiening	5
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	5
Beleidsproject	
Indiening	5
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	5

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening 5

Interpellaties (Regl. art. 73)

Interpellatie van de heer Etienne De Groot tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding Kinesithérapie 6

Sprekers : de heren Etienne De Groot, Chris Vandenbroeke, Ludo Sannen en René Swinnen, mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Freddy Sarens en Karel De Gucht, Dirk Van Mechelen, mevrouw Yolande Avontroodt en minister Luc Van den Bossche

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling 22

Spreker : de heer André Denys

Interpellaties (Regl. art. 73)(Voortzetting)

Interpellatie van de heer Etienne De Groot tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding Kinesithérapie 22

Sprekers : de heren Etienne De Groot, Ludo Sannen en minister Luc Van den Bossche

Met redenen omklede motie 24

Interpellatie van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van de Intergouvernementele Conferentie van de Europese Unie

Interpellatie van de heer Karel De Gucht tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van de Intergouvernementele Conferentie van de Europese Unie

Motie van orde

Voorstel tot verdaging van een agendapunt 25

Sprekers : de heer Herman Suykerbuyk en minister-president Luc Van den Brande

Interpellaties (Regl. art. 73)(Voortzetting)

Interpellatie van de heer Willy Kuijpers tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de kennis van de Vlamingen inzake de Vlaamse instellingen en de advertentie-campagnes terzake 25

Sprekers : de heren Willy Kuijpers, Karel De Gucht, Marc Olivier, André Denys, Jef Sleetckx, Jos Geysels en minister-president Luc Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden 34

Bijlage

Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het openbaar onderzoek Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in de zes Vlaams-Brabantse faciliteitengemeenten 36

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de ingebruikneming van de NMBS-lijn 52 vanuit Puurs 38

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de milderende maatregelen voorzien bij de aanleg van de HSL langs de E19 39

Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de A24 42

Mondelinge vraag van de heer Kris Van Dijck tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de huidige financiële situatie van de derden	43
Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de mogelijke bouw van een sportcomplex in Voeren	44
Mondelinge vraag van de heer Patrick Hostekint tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de privatisering van OCMW-instellingen	46
Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het ontbreken van het thema milieu en gezondheid op het Vlaams Congres over preventieve gezondheidszorg	48
Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontroodt tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het optreden van Justitie ten aanzien van drugsverslaafden in behandeling	
Mondelinge vraag van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het optreden van Justitie ten aanzien van drugsverslaafden in behandeling	50
Mondelinge vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid, over het nemen van maatregelen voor personen met een auditieve handicap	52

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.25 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

Ik verontschuldig mij in naam van de leden van het Bureau voor de vertraging. We hadden een dringende vergadering, die niet kon worden uitgesteld.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Jan Caubergs, Marc Cordeel, Anny De Maght-Aelbrecht, Herman Lauwers, Michiel Vandebussche : gezondheidsredenen ;

Dominiek Lootens-Stael, Nelly Maes, Lydia Maximus : buitenslands ;

Jaak Gabriels : ambtsverplichtingen ;

Wilfried Aers : familieverplichtingen.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht
– 528 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Mediabeleid.
- Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991
– 23-C (1996-1997) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

- Ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Socialistische Republiek Vietnam inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Hanoi op 24 januari 1991
– 532 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek Chili inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol, ondertekend te Brussel op 15 juli 1992
– 533 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet tot goedkeuring van de volgende internationale akte : Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Republiek ten oosten van de Uruguay inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen en Protocol, ondertekend te Brussel op 4 november 1991
– 534 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer Ludo Sannen houdende wijziging van de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van de studietoelagen
– 529 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

Voorzitter

- Voorstel van decreet van mevrouw Patricia Ceysens en mevrouw Marleen Vanderpoorten houdende het invoeren van een gezins- en/of welzijnseffectenrapport
– 542 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.

Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

- Voorstel van resolutie van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende de houding van Vlaanderen ten aanzien van Indonesië
– 539 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van de heer Jef Sleenckx betreffende de standplaatsen voor woonwagengedwonen en zigeuners
– 540 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens en de heer Etienne De Groot betreffende een informatieverplichting van de Vlaamse regering ten aanzien van de Vlaamse Parlementsleden met betrekking tot maatregelen van de federale overheid die een invloed hebben op het Vlaams bejaardenbeleid
– 530 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Patricia Ceysens en de heer Etienne De Groot betreffende de instelling van een afhankelijkheidsverzekering
– 531 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.
- Voorstel van resolutie van de heer Kris Van Dijck en mevrouw Nelly Maes betreffende de begeleiding van het ontwerp van decreet betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht
– 535 (1996-1997) – Nr. 1
Verwezen naar de Commissie voor Mediabeleid.
- Voorstel van resolutie van de heer Johan Sauwens en mevrouw Vera Dua betreffende de instelling van een certificaat voor duurzaam bosbeheer
– 536 (1996-1997) – Nr. 1

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag uitgebracht door de heer Christian Verougstraete namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting over het voorstel van resolutie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen betreffende de vernederlandsing van het straatbeeld
– 57 (BZ 1995) – Nr. 3
- Verslag uitgebracht door de heer Marc Olivier namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting over het voorstel van bijzonder decreet van de heer Paul Van Grembergen c.s. houdende vaststelling van de Vlaams nationale kieskring voor de verkiezing van het Vlaams Parlement
– 230 (1996-1997) – Nr. 3
- Verslag uitgebracht door de heer Paul Dumez namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden op het voorstel van resolutie van de heer Herman Suykerbuyk c.s. betreffende de concrete invulling van het Cultureel Verdrag tussen Vlaanderen en Nederland
– 232 (1995-1996) – Nr. 3
- Verslag uitgebracht door mevrouw Mia De Schamphelaere namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het voorstel van

Voorzitter

resolutie van de heren Karel De Gucht en Stefaan Platteau betreffende de invoering van een controle door het Rekenhof op de begrotingen en de rekeningen van het Vlaams Parlement en over het ontwerp van Protocol tussen het Vlaams Parlement en het Rekenhof betreffende de invoering van een controle door het Rekenhof op de rekeningen van het Vlaams Parlement

– 352 (1995-1996) – Nr. 2

- Verslag uitgebracht door de heer Hugo Van Rompaey namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden over het voorstel van resolutie van mevrouw Nelly Maes c.s. betreffende het geweld in Baskenland
– 409 (1995-1996) – Nr. 2

- Verslag uitgebracht door de heer Gilbert Bosuyt namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het voorstel van decreet van de heren John Taylor, Peter Vanvelthoven, Leo Cannaerts en Carlos Lisabeth houdende wijziging van artikelen 48 en 56 van het Wetboek der Successierechten
– 505 (1996-1997) – Nr. 3

- Verslag uitgebracht door de heer Leonard Quintelier namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over de gedachtewisseling en de hoorzitting over de herziening van het milieurecht en de evaluatie van de milieu-uitvoeringsreglementering
– 538 (1996-1997) – Nr. 1

- Verslag uitgebracht door mevrouw Sonja Becq namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin over de hoorzitting over het strategisch plan van een nationaal slachtofferbeleid
– 541 (1996-1997) – Nr. 1

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede motie werd ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Ward Beysen, Julien Demeulenaere, Georges Car-

doen, Mark Van der Poorten, Herman De Loor en Marcel Logist tot besluit van de op 5 februari 1997 door de heer Ward Beysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het laattijdig doorstorten van het gemeentelijk aandeel in de opcentiemen op de onroerende voorheffing en de personenbelasting

– 537 (1996-1997) – Nr. 1

ADVIES VAN EEN COMMISSIE**Indiening**

De voorzitter : Het volgende advies werd ingediend :

- Advies namens de werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen, uitgebracht door de heer Peter De Ridder aan de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin, over het voorstel van decreet van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen c.s. houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad
– 387 (1995-1996) – Nr. 3

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening**

De voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer Steve Stevaert houdende invoering van een nieuwe wettelijke bepaling genaamd overweging van decreet
– 470 (1996-1997) – Nr. 2

**VOORSTEL VAN NORMATIEVE RECHTS-
HANDELING VAN DE EG****Indiening**

De voorzitter : Het volgende voorstel van normatieve rechtshandeling van de EG werd ingediend :

- Voorstel van beschikking van de Raad van de Europese Unie in verband met een meerjarenprogramma ter stimulering van de informatiemaatschappij (EG 3/1996-1997)

Dit voorstel ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

SAMENWERKINGSAKKOORDEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende samenwerkingsakkoorden werden ingediend :

- Samenwerkingsprotocol tussen de Vlaamse regering en de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met de toepassing van het werkervaringsplan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VR 20/1996-1997)
- Samenwerkingsprotocol tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van het Brussels Nederlandstalig Comité voor Tewerkstelling en Opleiding (VR 21/1996-1997).

Deze samenwerkingsakkoorden liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

OPMERKING VAN HET REKENHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende opmerking van het Rekenhof werd ingediend :

- Opmerking van het Rekenhof (N14-1.388.207 B1) over :
  - het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1996 houdende verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven onder programma 24.60 – provisionele kredieten, basisallocatie 00.12 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 ;
  - het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1996 houdende verdeling van de derde schijf van het provisioneel krediet ingeschreven onder organisatieafdeling 39, programma 10 – provisionele kredieten (02), basisallocatie 00.01 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 ;
  - tot besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1996 houdende verdeling van de tweede en derde schijf HOBU van het provisioneel krediet ingeschreven onder organisatieafdeling 39, programma 10 – provisionele kredieten (02), basisallocatie 00.01 van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996.

Deze opmerking ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

**MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECO-
NOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN
(SERV)****Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Advies over het voorontwerp van het decreet houdende de Vlaamse wooncode ;
- Advies over het ontwerp-besluit van de Vlaamse regering over de erkenning en subsidiëring van peterschapsprojecten ;
- Evaluatie van de begroting 1997.

Deze mededelingen liggen ter inzage op het Secre-

Voorzitter

tariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

- Beleidsproject voor de gezinnen in Vlaanderen, van de Bond van Grote en van Jonge Gezinnen
- Houvast voor de uitbouw van een gezinsgerichte samenleving.

Dit beleidsproject ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

JAARVERSLAG**Indiening**

De voorzitter : Het volgende jaarverslag werd ingediend :

- Jaarverslag betreffende de werking van de commissie van deskundigen voor het jaar 1996 (afwijkingen op financiële en fysieke normen inzake scholenbouw).

Dit jaarverslag ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest 1/97 van 17 januari 1997 ;
  - Arrest 2/97 van 17 januari 1997 ;
  - Arrest 3/97 van 17 januari 1997 ;
  - Arrest 4/97 van 28 januari 1997.
-

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Project doelmatigheidsanalyse en prestatiebegroting 1997 + Beknopte handleiding voor de opmaak van het document (december 1996)

Deze mededeling ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummers 1009, 1010, 1011 en 1012 ;
  - Rolnummer 1027 ;
  - Rolnummers 1028 en 1029 ;
  - Rolnummer 1030 ;
  - Rolnummers 1031 en 1033 ;
  - Rolnummer 1032 ;
  - Rolnummer 1034.
-

BELEIDSPROJECT**Indiening**

De voorzitter : Het volgende beleidsproject werd ingediend :

INTERPELLATIES (*Regl. art. 73*)**Interpellatie van de heer Etienne De Groot tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding Kinesithérapie**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de interpellatie van de heer De Groot tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding kinesithérapie.

De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer de voorzitter, ik vernam dat de minister van Onderwijs had beslist om de universitaire opleiding kinesithérapie op te doeken.

Minister Luc Van den Bossche : Al in uw eerste zin doet u de waarheid geweld aan : er is alleen sprake van de afschaffing van de kandidaturen, alhoewel zogenaamde academici het tegendeel beweren in allerlei pamfletten en brieven.

De heer Etienne De Groot : De minister wordt blijkbaar al zenuwachtig van mijn eerste zin. (*Applaus bij de VLD en de VU*)

Ik stel met genoeg vast dat de minister zich al heeft bezonnen.

Minister Luc Van den Bossche : Er is niets veranderd, mijnheer De Groot. Sommigen zijn echter de titel academicus niet waardig en vertellen leugens. (*Opmerking van de heer Louis Bril*)

De voorzitter : Collega's, we beperken ons tot de inhoud van de interpellatie. Iedereen zal over voldoende tijd beschikken om te reageren.

De heer Etienne De Groot : Toen ik dus vernam dat de minister van Onderwijs beslist had om de universitaire opleiding kinesithérapie op te doeken, dacht ik dat het om een grap van de Schalkse Ruiters ging. Spijtig genoeg bleek ik me te vergissen : dit bericht was waar. Na de argumentatie van de minister te hebben gehoord, heb ik onderzocht hoe hij tot een dergelijk besluit kon komen. Ondanks mijn goede wil kon ik onmogelijk een rationele uitleg vinden.

Sommigen zullen zeggen dat dit begrijpelijk is, ik ben immers geen onderwijsdeskundige. Dat is juist : bij gekrakeel over onderwijsproblemen moet

ik meestal passen. Maar de gezondheidszorg ken ik wel. Al jaren volg ik als politicus het gezondheidsbeleid, waaronder acht jaar als voorzitter van de Kamercommissie voor Volksgezondheid en Leefmilieu. Daarnaast ben ik al een kwarteeuw als huisarts werkzaam.

Om de slinkse beschuldiging van corporatisme te vermijden, vermeld ik dat ik al tien jaar betrokken ben bij de universitaire opleiding kinesithérapie. Mijn loonbriefje kan ik aan iedereen voorleggen, dit om te bewijzen dat er geen sprake is van belangenvermenging. Gedurende al die jaren heb ik op een aangename wijze samengewerkt met kinesitherapeuten, zowel licentiaten als gegradueerden. Ik heb hen allen leren appreciëren.

Tijdens deze periode ben ik ook getuige geweest van de enorme vlucht van de wetenschap, meer in het bijzonder van de geneeskunde en aanverwante disciplines. Ik heb vastgesteld dat aan de zorgenverstrekkers in de gezondheidszorg steeds nieuwe eisen worden gesteld om de kwaliteit van de gezondheidszorg te blijven verbeteren. Om bijvoorbeeld als volwaardige huisarts te worden erkend, dient men aan steeds meer bijkomende studie- en opleidingsvereisten te voldoen. Tegelijkertijd kende ook de kinesithérapie een enorme evolutie. Aan de basis hiervan ligt het voorzien in een universitaire opleiding vanaf de jaren zestig. Door middel van het wetenschappelijk onderzoek groeide deze hulpwetenschap van de geneeskunde uit tot een zelfstandige discipline.

De progressieve evolutie van de kinesithérapie staat trouwens in nauw verband met de moderne trends in de geneeskunde. Waar men vroeger een patiënt met een hartinfarct met wat medicijnen in bed stopte, ontdekte men dat betere en meer duurzame resultaten werden verkregen door de patiënt een aangepast revalidatieprogramma aan te bieden. Dit wordt misschien wel eens vergeten, maar het belang van de patiënt en zijn levenskwaliteit is het enige dat ons in de gezondheidszorg mag leiden. Het is dan ook van zeer groot belang dat er, door de interactie tussen de faculteiten Geneeskunde en de faculteiten die instaan voor het wetenschappelijk onderzoek, het onderwijs in de kinesithérapie en de motorische revalidatie, verder kan worden gewerkt aan de verbetering van de levenskwaliteit van de patiënten.

Ik acht het noodzakelijk om eerst een woordje uitleg te verschaffen bij de ontwikkeling van het beroep van kinesitherapeut. Aan het einde van de vorige eeuw ontstond in Zweden het medisch turnen. Hiermee werd de basis gelegd voor wat zou

De Groot

leiden tot de hedendaagse kinesitherapie en motorische revalidatie. In 1947 erkende de overheid de kinesitherapie de facto, maar voor een universitaire opleiding zou men moeten wachten tot de jaren zestig. Door deze opleiding werd ook meer werk gemaakt van het systematisch wetenschappelijk onderzoek.

Op basis van dit onderzoek ontwikkelde de kinesitherapie zich van een hulpwetenschap van de geneeskunde tot een zelfstandige discipline, die de geneeskunde heel wat technieken kan aanreiken om de levenskwaliteit van de patiënt te verbeteren. Niet alleen voor de fysische geneeskunde en de orthopedie, maar ook voor de interne geneeskunde, de verloskunde en zelfs de urologie, kunnen de kinesitherapeutische en revalidatietechnieken belangrijke troeven zijn bij het functioneel herstel van verschillende organen.

Men moet geen Einstein zijn om te begrijpen dat de moderne kinesitherapie en de revalidatie veel grotere eisen stelt aan de beoefenaars van het beroep, dan vroeger het geval was voor de zogenaamde masseur. De beroepsopleiding volgde grotendeels de evolutie van de kinesitherapie. Aanvankelijk volgde men een opleiding die door de beroepsvereniging zelf werd ingericht, en ging men daarna in de leer bij een gevestigd kinesist. Het ging dus om een ambachtelijke opleiding, te vergelijken met het huidige leercontract. Na de erkenning in 1947 werden de eerste scholen opgericht. Later zag, zoals reeds vermeld, de universitaire opleiding het levenslicht. We mogen niet vergeten dat het beroep tot voor kort geen enkel wettelijk statuut had. De wet-Diegenant heeft hierin een fundamentele wijziging gebracht. Om het even wie kon zich dus voor kinesist uitgeven. Alleen bestond er een erkenning binnen het Riziv, waardoor enkel de prestaties geleverd door kinesisten die aan bepaalde diplomaverenisten voldeden, in aanmerking kwamen. Een waaier van mogelijkheden leidde tot voor kort tot de erkenning als kinesitherapeut. Dat was het geval voor de houders van het diploma kinesitherapeut, zowel in dag- als in avondonderwijs; de houders van het diploma van gegradueerde in de kinesitherapie; de houders van het diploma van licentiaat in de lichamelijke opvoeding en een aanvullend getuigschrift in de kinesitherapie en ten slotte de licentiaten in de kinesitherapie.

Mutatis mutandis kan men de situatie vergelijken met de evolutie die de tandheelkunde in deze eeuw heeft gekend en die ertoe heeft geleid dat uiteinde-

lijk alleen universitair opgeleide tandartsen de tandheelkunde mogen beoefenen. Dat dit de goede keuze is geweest, moge blijken uit de enorme vlucht die de tandheelkunde heeft gekend. Vertrekkende van hoofdzakelijk het extraheren van rotte kiezen, het openen van abscessen en het aanmeten van valse gebitten is men de nadruk gaan leggen op de conserverende tandheelkunde, een moderne prothesenleer en tot subspecialismen zoals de orthodontie en de paradontie gekomen.

Vanuit het beroep van kinesitherapeut zelf werd gevoeld dat de hedendaagse vereisten en de ontwikkeling van de discipline niet meer te rijmen waren met een driejarige opleiding. Daarom bepaalt de wet-Diegenant dat de kinesisten in de toekomst gedurende vier jaar een opleiding moeten volgen, ofwel aan de hogeschool, ofwel aan de universiteit. Volgens de wet blijven beide opleidingen dus mogelijk. De minister heeft echter in zijn oneindige wijsheid beslist dat er slechts één soort opleiding mag overblijven, met name die aan de hogeschool. We zullen nu aantonen dat de minister niet alleen verkeerd heeft gekozen, maar dat hij hier bovendien alle normale spelregels met de voeten heeft getreden en geen rekening heeft gehouden met de objectieve gegevens.

Is de minister nu door een hogere macht gedwongen tot het maken van een zogenaamde verscheurende keuze? Niets is minder waar. De aanleiding tot het bekend maken van het ministerieel standpunt is het arrest van het Arbitragehof van 18 december 1996. Met dit arrest worden alle bezwaren, ook dat van minister Van den Bossche tegen de wet-Diegenant van 16 april 1995, verworpen. Nergens vinden we in dit arrest argumenten voor het standpunt van de minister, integendeel.

Het Arbitragehof wijst erop dat de federale wetgever zich heeft laten leiden door de kwaliteit van de zorgverstrekking en verder, en ik citeer, dat de wet zo moet worden begrepen dat zowel de houders van een universitair diploma in de kinesitherapie als de houders van een diploma uitgereikt door een niet-universitaire instelling voor hoger onderwijs voor een opleiding in de kinesitherapie van een vergelijkbaar niveau voor erkenning in aanmerking komen. Einde citaat. Wel moet de opleiding in ieder geval minstens over vier jaar worden gespreid. Verder vestigt het Arbitragehof er de aandacht op dat, ik citeer, de kinesitherapie is uitgegroeid tot een afzonderlijke wetenschappelijke discipline waarvoor een specifieke – ook universitaire – opleiding bestaat. Einde citaat.

De Groot

Vinden we in het nieuwe statuut van de kinesitherapeut nu redenen terug om de minister in zijn argumentatie te steunen? Ook hier is het antwoord negatief. Uiteindelijk heeft de kinesitherapeut een volwaardig statuut gekregen, waarbij van hem kwaliteitsvol en autonoom handelen wordt vereist. In bepaalde artsenkringen had men de kinesist liever verder als een paramedisch medewerker gezien. De faculteiten geneeskunde hebben zich echter wel met het nieuwe statuut kunnen verzoenen, op voorwaarde dat de opleiding aan de universiteit wordt verstrekt. De kinesitherapeut heeft nu een statuut binnen de medische sfeer, maar met paramedische kenmerken. Dat wil zeggen dat de kinesitherapeuten niet langer als hulp- of uitvoerend personeel worden beschouwd. De wettelijk opgelegde verantwoordelijkheden zijn nu veel groter omdat de kinesitherapeutische behandeling vaak lang in de tijd is gespreid. Die moet regelmatig aan de wijzigende noden van de patiënt worden aangepast, zonder dat telkens een beroep moet worden gedaan op de arts. Het Arbitragehof legt er ook de nadruk op dat de kinesitherapeuten in beginsel vanaf nu zijn onderworpen aan de verplichtingen die voor de artsen, tandartsen en apothekers gelden.

Is het noodzakelijk dat ik er uw aandacht op vestig dat het hier om beroepsbeoefenaars gaat binnen de gezondheidszorg die allen een universitaire opleiding hebben genoten? Is de minister bezorgd over de kwaliteit van de gezondheidszorg en heeft hij redenen om te twijfelen aan het niveau en de kwaliteit van de universitaire opleiding die tot het beroep van kinesitherapeut moet leiden? Heeft hij redenen om aan te nemen dat de patiënt is gebaat bij een niet-universitaire opleiding van kinesitherapeuten? Ook hier is het antwoord weer negatief. We moeten zelfs zeggen: integendeel.

De minister zwijgt hier liever over, maar zowel de hogeschoolopleiding als het universitair onderwijs werden kwalitatief doorgelicht. Tijdens het academiejaar '93-'94 vond in tien hogescholen waar kinesitherapie wordt onderricht, een onderzoek door het ministerie van Onderwijs plaats.

In het rapport vinden we de volgende tekst terug over het beroepsprofiel, en ik citeer: opvallend hierbij is dat aan de kinesitherapeut vrijwel uitsluitend uitvoerende taken worden toebedeeld en dat weinig aandacht wordt geschonken aan het persoonlijk verantwoordelijk stellen van de kinesitherapeut voor zijn handelingen, aan de conceptualisatie

en aan de kritisch-wetenschappelijke benadering ervan. Einde citaat.

Over het opleidingsprogramma staat in het rapport, en ik citeer: de opleiding is absoluut onvolledig, te weinig geüniformiseerd tussen de verschillende hogescholen en vertoont grote lacunes in het meegeven van basiskennis voor het professioneel starten van een loopbaan. Einde citaat. Op pagina 12 vinden we de volgende zin: een aantal steunvakken, chemie en fysica bijvoorbeeld, spelen dikwijls onvoldoende in op de noodzakelijke basiskennis om de beroepsvakken ten gronde te begrijpen. Einde citaat.

Over de stage staat in het rapport, en ik citeer: alhoewel de stages meestal goed worden georganiseerd, spelen de hogescholen dikwijls de rol van een goed draaiend, kunstmatig toeleveringsbedrijf van goedkope, onmondige en liefst kritiekloze werkrachten aan instellingen die zonder deze niet kunnen functioneren. Veel stageplaatsen zijn van zeer lage kwaliteit. De studenten worden er soms niet of zeer slecht opgeleid. Op sommige stageplaatsen hebben ze zelfs geen toegang tot de minimale medische informatie. Einde citaat. Op pagina 13 kunnen we lezen: meestal worden de studenten onmiddellijk ingeschakeld in het arbeidsproces om maximaal te renderen. Einde citaat.

Ten slotte kunnen we lezen: de stage wordt algemeen ervaren als een van de zwakste punten in de opleiding, dat dringend moet worden geredieerd. Rekening houdend met het feit dat de meerderheid van de afgestudeerde kinesitherapeuten in de eerstelijnszorg terechtkomt, is het niet langer te verantwoorden dat hieraan tijdens de stage nagenoeg geen aandacht wordt besteed in de meeste hogescholen. Einde citaat.

De commissie concludeert dat naast een ondermaats theoretisch onderricht, ook de stage onvoldoende is in de hogeschoolopleiding. Moet ik er nog aan toevoegen dat dit onderzoek werd verricht vóór het totstandkomen van de wet-Diegenant, die veel hogere kwalitatieve eisen stelt aan de kinesitherapeut?

De universiteiten werden eveneens doorgelicht. Dat gebeurde vorig jaar. De definitieve versie van dat rapport zal tussen 6 en 13 maart van dit jaar worden gepubliceerd. Het voorlopig rapport van 23 januari 1997 is vertrouwelijk, zodat er nu nog niet letterlijk uit mag worden geciteerd. Aangezien we nog geen gegevens mogen putten uit het rapport en gezien de voortvarendheid waarmee de minister

De Groot

dit dossier behandelt, is het rapport uiteindelijk alleen nog goed voor verticaal klassemment.

De commissie maakt eveneens een aantal belangrijke opmerkingen ten aanzien van de universitaire opleiding kinesitherapie, die zowel het theoretische onderricht als de stage moeten verbeteren. Nochtans is de commissie van oordeel dat de universitaire Moreki-opleiding ruim voldoet aan de gestelde normen. Wat de stage betreft, is men van oordeel dat de vastgestelde tekortkomingen kunnen worden weggewerkt door meer stages in privé-kabinetten te organiseren. Toch krijgen de stages op hun label voldoende tot goed.

De commissie drukt ook haar tevredenheid over de kwaliteit van de eindverhandelingen en de wijze waarop de studenten bij het wetenschappelijk onderzoek worden betrokken.

De conclusies over de visitatie van de universitaire opleiding staan in schril contrast met die over de HOBU-opleiding. Nochtans houdt de minister met geen van beide enige rekening. We kunnen ons nu afvragen of zijn houding is ingegeven door budgettaire motieven. Ook hier is het antwoord ontkenkend. De financiële gevolgen van het voorstel Van Den Bossche mag, onder meer door het groot sociaal passief dat in de hogescholen zal ontstaan, worden geschat op 373 miljoen frank.

Zonder de universiteiten of de VLIR te raadplegen, zonder de oprichting van de Hoge Raad voor de Kinesitherapie af te wachten, die bevoegd is voor advies over dit soort onderwijs, stelt minister Van den Bossche zowel de Vlaamse regering als het Vlaams Parlement voor een voldongen feit. Hij wil bovendien de universiteiten bijna manu militari dwingen de nodige hulp te verlenen om gauw een nieuw curriculum voor de hogescholen in mekaar te boksen. En wij dachten dat de tijd van de absolute vorsten voorbij was. Enkel de toevoeging ainsti est mon bon plaisir, zoals Lodewijk XIV schreef, ontbreekt nog onderaan zijn besluit. We kunnen dan ook alleen maar hopen dat de minister ondertussen aan de hand van de concrete gegevens zijn vergissing heeft ingezien en dat anders de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement hem tot andere inzichten zullen brengen.

Collega's, ik wil opmerken dat het gewoon onzin is dat men eerst een beroepsopleiding moet volgen en die pas nadien theoretisch kan stofferen. Het ridicule zal onmiddellijk duidelijk zijn indien men dezelfde regel toepast op artsen, apothekers en

tandartsen. De beslissing van de minister is duidelijk in strijd met de optie van de federale wetgever inzake kwaliteitsverbetering. Het is onaanvaardbaar dat de minister, net nu een statuut van kracht wordt dat de kinesitherapeut na verwijzing door de arts een veel grotere autonomie geeft, hem opnieuw degradeert tot masseur. Zelfs zijn argument dat berust op de verschillende missies van hogeschool en universiteit is in strijd met de decretaale bepalingen. Het onderwijs loskoppelen van het wetenschappelijk onderzoek betekent hier trouwens een gevaarlijke blunder.

Voor de gezondheidszorg staat enorm veel op het spel. Daarom mag het Vlaams Parlement geen definitieve beslissing nemen vooraleer een hoorzitting heeft plaatsgevonden waarop de beide visitatiecommissies en de hogescholen en de universiteiten aan het woord kunnen komen. We zullen trouwens een motie in die zin indienen. Alleen de concrete gegevens in het belang van de patiënt mogen hier de doorslag geven. Ik hoop, mijnheer de minister, dat u op uw stappen zult terugkeren en dat u met de betrokkenen aan tafel zult gaan zitten om tot een aanvaardbare oplossing te komen. Indien U erbij blijft dat er één opleiding moet verdwijnen, dan is het duidelijk dat dit in het belang van de patiënt niet de universitaire kan zijn.

In heel dit dossier wordt mijn ongeloof gekoppeld aan grote ongerustheid. Graag kreeg ik daarom een antwoord op volgende vragen. Waarom werden de universiteiten in deze aangelegenheid niet geconsulteerd? Waarom nam de minister deze ondoordachte beslissing zonder de VLIR te raadplegen? Waarom heeft hij geen rekening gehouden met het visitatierapport van de opleiding kinesitherapie in de hogescholen en het definitief rapport niet afgewacht van de visitatie van dezelfde opleiding aan de universiteiten? Om welke reden heeft de minister de oprichting van de Hoge Raad voor de Kinesitherapie, bevoegd voor het adviseren inzake het onderwijs in de kinesitherapie, niet afgewacht? Waarom moet een opleiding die mits enkele kleine correcties volledig voldoet aan de eigentijdse vereisten van het beroep van kinesitherapeut plaats ruimen voor een hogeschoolopleiding die van het visitatierapport over heel de lijn een onvoldoende kreeg, en die alleen met inzet van vele financiële en andere middelen én met de volle medewerking van de universiteiten pas over tien jaar het niveau van de huidige universitaire opleiding zal bereiken? Waarom roept het kabinet van Onderwijs nu reeds manu militari universitaire experts op om het HOLT-programma in te vullen, terwijl over deze materie nog geen beslissing is

De Groot

genomen door de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement ? (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de Volksuniefractie sluit zich graag aan bij de vraagstelling zoals ze daarnet door de heer De Groot is geformuleerd. Enkele weken geleden had ik de gelegenheid om de minister in de commissie voor Onderwijs te interpellieren over de toelatingsproef voor artsen en tandartsen en de geëigende verdeelsleutel zoals hij tot vandaag van kracht is. Ik doel daarmee op de 60-40-sleutel waartegen tevens is geprotesteerd. De essentie van deze interpellatie is ondertussen gepubliceerd in de Handelingen, zodat ik daarop alvast niet hoeft terug te komen.

Wel haal ik even een cruciaal element uit deze interpellatie aan. Ik heb de minister toen een groot aantal capaciteiten toegedicht. Mijn fractie en ik blijven erbij dat de minister inderdaad veel capaciteiten en talenten heeft. Ik wil eraan toevoegen, in aanvulling op de interpellatie in de commissie voor Onderwijs, dat de inleidende beschouwingen die ik toen meegaf allesbehalve limitatief waren. Mijn fractie en ik herkennen in de minister nog een bekende en zeer belangrijke troef. De minister is bij momenten in staat een zeer complexe materie tot de essentie te herleiden om dan rationeel, logisch, onderkoeld en afstandelijk tot een acceptabel besluit te komen. Dit is een capaciteit waar u terecht fier op mag zijn. Omtrent de materie die nu voorligt, is de heer minister echter alles behalve onderkoeld, afstandelijk en rationeel. Hij is integendeel overemotioneel.

Minister Luc Van den Bossche : Ik wil even opmerken dat ik emotioneel geen verhouding heb met kinesisten.

De heer Chris Vandenbroeke : Dit onderwerp is voor mij en voor mijn fractie te serieus om het met een ludieke kwinkslag van de tafel te vege. Mijnheer de minister, als u inderdaad in bepaalde omstandigheden minder rationeel en zelfs overemotioneel reageert, dan is dit uiteraard allerm minst nog een troef. Dit wordt dan, integendeel, een zeer grote handicap die ieder weldenkend mens kent en onderkent. Zonder hier in een veelheid van citaten te vervallen, wil ik even te rade gaan bij de latinisten.

Uw schaduwminister van Onderwijs zou u ook veel goede citaten kunnen aanreiken, ik weet dat u ook een goede latinist bent. De Romeinen zeiden het al : *festina lente*. Haast u langzaam, onderkoeld, niet overemotioneel reageren, de zaken correct inschatten.

U zult begrijpen, collega's, dat ik als Vlaams-nationalist liever dichterbij huis blijf. De volksmond zegt immers : *mijd de overemotionaliteit, haast en spoed zijn zelden goed*. Of : *bezint eer ge begint* ! Mijnheer de minister, u bent begonnen, maar u hebt zich nooit bezonnen over deze thematiek. Zeer emotioneel hebt u ten persoonlijke titel uw allerindividueelste expressie opgelegd.

Minister Luc Van den Bossche : Verdenkt u mij ervan Achille van Acker gevolgd te hebben : *d'a-bord j'agis et puis je réfléchis* ?

De heer Chris Vandenbroeke : Ik moet het kort houden. Waarom was er deze overemotionele inschatting ? We hebben ons net als de heer De Groot de vraag gesteld wat de minister heeft aangezet tot deze beslissing. Ik wil het niet hebben over de zuiver persoonlijke redenen, de heer De Groot heeft er al op gewezen : gepakt in snelheid, door het Arbitragehof, door vroegere uitspraken.

We zijn dan echter gaan nadenken : kan het ook een budgettaire, financiële reden zijn ? We weten dat de minister zich graag achter mevrouw de minister verschuilt : het budget, niets dan het budget, zo help me God. Dit kan echter niet de reden zijn. Op korte of op middellange termijn moet men voor de hervorming een prijs betalen die niet meer mooi is, met de menselijke problemen erbovenop.

Tweede inschatting : kan het eventueel de plethora zijn ? Iedereen zal toch wel moeten toegeven dat vroeg of laat ook voor de kinesisten even moet worden overwogen hoe ver men te ver kan gaan. Kan het zijn dat deze factor meespeelt in de overweging van de minister ? We denken het niet, om de doodeenvoudige reden dat wanneer men precies op de plethora wil inspelen dit niet kan door de drempel van de toetreding te verlagen ; dit staat haaks op wat men ambiëert.

Collega's, u zult het ons niet kwalijk nemen dat we in overweging nemen of de minister wil zorgen voor een communautaire opstoot : dat hij – ik ga het precies en zacht proberen te omschrijven –, wetende dat hij toch zo'n goede relatie heeft met federaal minister Colla inderdaad wil zorgen voor twee landschappen : een opleiding in Vlaanderen, een anderssoortige in Wallonië. In de toekomst zal

Vandenbroeke

een Vlaming, indien hij universitair geschoold wil worden in de kinesithérapie, daar in Vlaanderen zes jaar moeten over doen en in Wallonië vier jaar. Met andere woorden, is het misschien de bedoeling van de minister om ons intellectueel potentieel weg te jagen en studenten naar Wallonië te sturen? We durven er eerlijk gezegd nauwelijks aan denken dat de minister eventueel aan een communautaire opstoot denkt.

De voorlaatste, maar meest essentiële overweging dan. Zou het eventueel kunnen dat de minister, over alle emotionaliteit heen, denkt aan de kwaliteit? Ik zal niet herhalen wat de heer De Groot hier heeft gezegd, maar de essentiële thematiek is de kwaliteitsgerichtheid. Ik zal geen kwaad woord spreken over de vroegere HOKT-opleidingen van drie jaar. Naar best vermogen was dit degelijk, in de ene school beter dan in de andere. De cruciale, kwaliteitsvolle ontwikkeling – dat weet toch iedereen – bevindt zich evenwel aan de universiteiten, in Leuven, om geen reclame te maken, sinds tien jaar aan de universiteit Gent, sinds een aantal jaren aan de VUB. Daar bevindt zich de kwaliteit, die bovendien – en daarom gaat het – toekomstgericht en in volle ontwikkeling is. Ik onderschrijf dus volledig wat de heer De Groot, die dit terrein zeer goed kent, hier heeft gezegd.

Mijnheer de minister, u zegt dat de universiteiten de bovenbouw zullen behouden. Wij begrijpen echter niet waarom u voor het inbouwen van kwaliteitslabels in het HOBU en het HOLT wilt experimenteren, bruuskieren en improviseren? Deze operatie zal jaren in beslag nemen, dit terwijl de kwaliteit aan de universiteiten reeds aanwezig is.

Mijnheer de voorzitter, vermits de rationele argumenten niet in overweging worden genomen, vragen we ons af of de minister geen andere ambities heeft. Misschien werpt hij de klassieke steen in de kikkerpoel, ten einde het hybride karakter van de academische opleidingen en de opleidingen van academisch niveau te doorbreken. Mijnheer de minister, indien u de discussie over het optimaliseren van de kwaliteit op gang wilt brengen, hebt u hiervoor de steun van de Volksunie. Indien u echter optreedt als een einzelgänger en probeert om uw individuele expressie aan ons op te leggen, staat uw aartsvijand op deze tribune. (*Applaus bij de VU, de VLD en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de wet van 6 april 1995 en de uitspraak van het Arbitragehof hebben u blijkbaar gedwongen om snel een standpunt in te nemen met betrekking tot de vierjarige opleiding tot kinesithérapeut. U had verschillende mogelijkheden : ofwel kon u de vierjarige opleiding aan de universiteiten behouden, ofwel moest u een nieuwe opleiding creëren. U hebt gekozen voor een nieuwe vierjarige opleiding buiten de universiteit. De huidige HOKT-opleiding moest verdwijnen, omdat ze niet in overeenstemming was met de wet van 5 april 1995.

Mijnheer de minister, u hebt gekozen voor een zeer moeilijke oplossing die uw inziens in overeenstemming is met de missie die wordt beschreven in het decreet met betrekking tot de universiteiten en het hoger onderwijs. Ik zal hier geen debat op gang brengen over het bipolair systeem van het hoger onderwijs. Dit is namelijk een van de redenen van de problemen waarmee we nu worden geconfronteerd. Die bipolaire opbouw probeerde men op te lossen via een duidelijke omschrijving van de missie. De spanning blijft echter bestaan. De missie is duidelijk geformuleerd, maar het debat over kinesithérapie bewijst dat de interpretatie erg verschillend kan zijn.

Uit de interpellaties tot nu toe en uit de hele berichtgeving blijkt dat iedereen begaan is met de kwalitatieve opleiding voor kinesithérapie. Sommigen twifelen aan de oplossingen. Ik wil me hier niet mengen in de oorlog tussen het HOBU en het universitair onderwijs. Aan de ene kant stelt men de wetenschappelijke kwaliteiten in vraag en het andere front stelt de praktische vorming in vraag. Ik maak me wel zorgen over uw keuze om een nieuwe opleiding voor kinesithérapie op te richten. Hoe garandeert men de kwaliteit van deze nieuwe opleiding?

In september 1997 moet deze opleiding van start gaan. Er moet een nieuw curriculum uitgebouwd worden en dat curriculum kan, mijns inziens, niet tot stand komen zonder een samenwerking tussen het HOBU en de universiteiten. U hebt dat ook zo ingeschat. U hebt een planningscommissie samengesteld. Nu blijkt dat, tot vandaag, de universiteiten weigeren om mee te werken in deze planningscommissie. Ik denk dat een nieuw curriculum voor een vierjarige opleiding van academisch niveau alleen tot stand kan komen door een intense samenwerking tussen deze twee partners. Men moet tegelijk ook de taken afbakenen. Wat is de specifieke opdracht van de opleiding die op universitair niveau blijft bestaan?

Sannen

Ik hoop dat u de partners bij elkaar probeert te brengen. Als u kiest voor een vierjarige opleiding in het HOBU, moet u ook weten dat het niet voldoende is een curriculum neer te schrijven. Dat curriculum moet ook gestalte krijgen. Men moet de body of knowledge bewaren. Er zal een uitwisseling van docenten nodig zijn. De intellectuele en wetenschappelijke kracht die aan de universiteiten aanwezig is, moet worden opgenomen in deze nieuwe opleiding. De huidige oorlog hypothekeert dit ongetwijfeld. Ik hoop dat u snel een oplossing vindt. Hoe denkt u deze partners opnieuw bij elkaar te brengen om een kwalitatieve opleiding te ontwikkelen ?

Ik wil ook wijzen op de sociale gevolgen. Gedeeltelijk worden ze opgevangen doordat de financiering van de universiteiten gegarandeerd blijft. Er zijn ook sociale gevolgen voor het HOBU. U gaat ervan uit dat er op dit moment een plethora is. We moeten erop toezien dat niet alle hogescholen die op dit moment een opleiding kinesitherapie aanbieden, een nieuwe richting van academisch niveau oprichten. We moeten ervoor zorgen dat er nu enige rationalisering groeit. Anders ontstaat er een inflatie van nieuwe richtingen die later moeten worden afgeschaft wanneer men met een numerus clausus of numerus fixus gaat werken. Denkt u aan stimuli voor de hogescholen ? Zodat zij niet de drang voelen om koste wat het kost hun richting op te tillen tot academisch niveau, maar misschien overwegen om de opleiding kiné af te stoten.

Mijnheer de minister, vandaag werd over deze problematiek geïnterpelleerd. Er is echter nog een grote onzekerheid. Ik heb vragen gesteld bij berichten die ik in de krant heb moeten lezen. Als parlement beschikken we over geen enkele tekst en juist daarover maak ik me zorgen. Op dit ogenblik is alles onzeker. Er moet nog een ontwerp-tekst van decreet worden goedgekeurd door de regering. Deze moet nog ter sprake komen binnen dit Vlaams Parlement en moet dan ook nog eens worden goedgekeurd. Terzelfdertijd is er een dynamiek aan de gang om een nieuw curriculum uit te tekenen, is de strijd van de universiteiten nog bezig en moeten studenten op dit ogenblik keuzes maken tussen opleidingen.

Dit wordt een quasi-onhoudbare situatie. Daarom stel ik u de vraag : binnen welk tijdsbestek denkt u dat dit ontwerp van decreet hier ter sprake zal komen, zodat de betrokkenen, de studenten en de toekomstige studenten hierover duidelijkheid krijgen ? Ik ben er immers niet zo zeker van of de

meerderheid van het Vlaams Parlement u zal volgen in uw voorstel. Mijnheer de minister, het is belangrijk voor iedereen dat daar zo snel mogelijk duidelijkheid over komt.

Vandaar de volgende vragen : Wanneer denkt u het ontwerp van decreet voor te leggen ? Denkt u er ook aan om in het kader van de rationalisering van de huidige opleidingen stimuli in te bouwen voor de hogescholen die hen voor een stuk ontmoedigen om over te gaan tot het uitbouwen van een nieuwe studierichting ? Hoe denkt u ten slotte op korte termijn een kwalitatieve opleiding op academisch niveau te kunnen waarmaken, nu de kloof tussen de universiteiten en de hogescholen zo diep is ? *(Applaus bij AGALEV, de SP en de VLD)*

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer René Swinnen *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooraleer in te gaan op de vraag waar de opleiding in de kinesitherapie in de toekomst moet worden georganiseerd, wenssen we toch te benadrukken dat wij geen vragende partij waren, en dat nooit geweest zijn, voor een verlenging van de studieduur van deze opleiding. Wij zijn een taakverdeling en een samenwerking tussen hogescholen en universiteiten het meest genegen.

Na jarenlang lobbywerk besliste het federale parlement om de kinesisten een statuut te geven dat erkent dat ze niet louter uitvoerders zijn van artsenvoorschriften maar gedeeltelijk een zelfstandige inbreng kunnen hebben in de behandeling van de patiënten. Dat statuut vergde volgens het federale parlement een verlenging van de studie tot vier jaar.

Met het oog op de beroepskwaliteit is een verlenging van de studieduur van basisopleidingen nochtans niet aangewezen. Toekomstgerichte visies wijzen er immers op dat het, in het perspectief van het levenslang leren, hoe langer hoe minder zin heeft en zelfs contraproductief werkt om de initiële opleiding steeds maar uit te breiden. Daarmee neemt immers ook het risico op veroudering van de kennis toe.

In het verslag van de commissie voor Samenleving en Onderwijs aan de Koning Boudewijnstichting – het rapport met als titel *De school staat niet alleen* – lezen we bijvoorbeeld op pagina 59 – en ik citeer : de basisvorming moet worden opgezet in een optiek van een levenslang leren. Zij dient te worden beschouwd als een initiële vormingstijd die een solide basis biedt, waarop later soepel kan wor-

Swinnen

den aangebouwd. We moeten dus afstappen van de idee dat een betere vorming en de aanpassing aan hogere bekwaamheidsvereisten meteen een lange- en initiële opleiding veronderstellen. Het taboe dat nu rust op het inkorten van de initiële opleidingstijd en het resoluut beklemtonen van permanent onderwijs moet worden doorbroken. Einde citaat.

De minister heeft naar onze mening dan ook zeer terecht de federale beslissing aangevochten bij het Arbitragehof. Helaas heeft hij daar geen gelijk gekregen. Gezien de uitspraak van het Arbitragehof heeft de Vlaamse Gemeenschap inzake de kinesitherapie nu nog slechts de keuze tussen enerzijds een vierjarige opleiding aan de universiteit en anderzijds een vierjarige opleiding aan de hogeschool.

Zoals bekend heeft de minister ervoor gekozen om de opleiding kinesitherapie onder te brengen in het HOBU. Deze beslissing is er niet ondoordacht gekomen na de uitspraak van het Arbitragehof. Vorig jaar reeds heeft de minister deze keuze in het Vlaams Parlement gemotiveerd. Op 7 juni van vorig jaar heeft hij geantwoord op een actuele vraag van de heer Vanleenhove over de opleiding kinesitherapie aan de hogescholen en de universiteiten. Hij heeft zich toen niet verscholen achter de traditie door te zeggen dat een minister niet over zijn intenties wordt ondervraagd. Uit respect voor de werkzaamheden in de commissie voor Onderwijs heeft de minister toen zijn intenties uiteengezet. Hij zei toen heel duidelijk dat naar zijn oordeel de kinesitherapie, samen met een aantal andere richtingen in de gezondheidszorg waarvan duidelijk vaststaat dat ze beroepsgericht zijn, niet thuishoort in de definitie van universitair onderwijs.

De heer Chris Vandebroek : Dit is zo naar zijn oordeel, dat is heel belangrijk.

De heer René Swinnen : Inderdaad. De minister stelde toen expliciet dat hij het niet eens was met de federale beslissing om de duur van de opleiding op vier jaar te brengen. Onafhankelijk van die discussie, vond de minister dat de opleiding in het HOBU thuishoorde. De intenties van de minister waren dus al in juni van vorig jaar bekend. We begrijpen dus niet waarom de universitaire kinesitherapiewereld het voorstel van de minister als ondoordacht bestempelt. In het kader van de rationalisatie van de academische opleidingen heeft de VLIR trouwens zelf toegegeven dat de paramedische opleidingen in principe op termijn even goed in het HOBU als aan de universiteit kunnen wor-

den gegeven. In beide gevallen steunen ze immers op wetenschappelijke informatie en op verwetenschappelijk.

Om uit de concurrentiestrijd tussen universiteiten en hogescholen te komen, zocht de VLIR naar een pragmatische oplossing. Concreet stelde de VLIR voor om alle beroepsopleidingen in de paramedische sector, mits revalorisatie, aan het HOBU toe te vertrouwen, dit met uitzondering van de opleiding kinesitherapie. Voor deze uitzondering hanteerden ze het volgende argument : de opleiding kinesitherapie is goed uitgebouwd aan de universiteiten, terwijl ze volgens de VLIR in het HOBU beneden alle peil is.

Dit pragmatisch voorstel lijkt ons echter niet erg logisch. De concurrentiestrijd kan beter worden beslecht door een lijn te trekken die voor iedereen duidelijk is, niet in de laatste plaats voor de studenten zelf. Alhoewel het onderscheid tussen het onderwijs aangeboden door de universiteiten en door de hogescholen steeds vager is geworden, is het toch nog mogelijk om een globale lijn te trekken inzake het abstractieniveau en de benadering van de leerinhoud. Het universitair onderwijs wordt gekenmerkt door een intense wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek. In de hogescholen staat de wisselwerking tussen onderwijs en beroepsveld centraal. Wie een opleiding wenst te volgen die rechtstreeks op een beroep voorbereidt, moet weten dat hij daarvoor in de hogescholen terecht kan. Wie daarentegen een opleiding met een sterk wetenschappelijke inslag wil volgen, moet zich tot de universiteiten wenden. Een rationeel geordend aanbod en voldoende soepele overgangen tussen en in de twee onderwijssectoren bieden ook meer garanties om studenten tijdig op de juiste plaats in het hoger onderwijs doen terecht te komen.

Uiteraard is de kwaliteit van elke opleiding van groot belang. De bekommernis om de kwaliteit van het hoger onderwijs buiten de universiteit was precies een van de belangrijkste redenen waarom in 1994 bij decreet tot een herstructurering van deze onderwijssector werd overgegaan. Het decreet biedt de nodige garanties voor kwaliteitszorg en -bewaking. De grootste verantwoordelijkheid berust hier natuurlijk bij de hogescholen zelf. Men mag echter niet vergeten dat ze nog maar pas zijn begonnen met de uitbouw van een intern kwaliteitsbewakingssysteem. Ook de universiteiten kunnen en moeten hun steentje bijdragen om de kwaliteit van de opleiding kinesitherapie te verhogen, bijvoorbeeld door een inbreng bij de uitwerking van een nieuw curriculum voor de opleiding

Swinnen

en door als gelijkwaardige partners samen te werken met de hogescholen.

De universiteiten worden immers niet buitenspel gezet. Het voorstel van de minister houdt rekening met de opdracht die de universiteiten voor zichzelf hadden weggelegd, om onderwijs te verstrekken aan toekomstige lesgevers onder de vorm van een tweede cyclus, die toegankelijk is voor de HOBU-afgestudeerden. De VLIR zegt zelf dat dit een nauwe samenwerking veronderstelt tussen universiteiten en hogescholen. Door gezamenlijk personeel en middelen in te zetten en uit te wisselen, kan de kwaliteit van het volledige hoger onderwijs worden verhoogd, en kan de verspilling van geld en mankracht worden vermeden. De nieuwe taakverdeling tussen de hogescholen en de universiteiten inzake kinesitherapie schept de kans om het landschap van het hoger onderwijs opnieuw in te richten. In plaats van elkaar te beconcurreren en het onderscheid tussen de beide onderwijssectoren te beklemtonen, moet men meer de weg van het wederzijds respect en de complementariteit bewandelen. Die weg biedt immers meer kansen om de kwaliteit van het hele hoger onderwijs te vergroten en haar concurrentiepositie in Europees verband te versterken.

De OESO-experts zien in elk geval reeds duidelijke tekenen van convergentie. Hun inziens neemt die zelfs in die mate toe dat ze zich afvragen of het strikte binaire onderscheid tussen universiteiten en hogescholen wel kan en moet blijven behouden. Ze ontwaren in het hoger onderwijs in Vlaanderen gelijksoortige tendensen als in landen waar de vroegere verschillen tussen sectoren vervagen ten gevolge van nieuwe beleidskaders.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mijnheer de voorzitter, ik beluister deze uiteenzetting reeds een tijdje met aandacht. Ik hoor dat allemaal graag aan.

Mag ik toch even in het debat het feit vermelden dat de heer Tobback, voorzitter van de SP, senator en burgemeester van Leuven, gisterenavond de studenten, die een 40-urenwake voor het stadhuis van Leuven hielden, een hart onder de riem heeft gestoken. Hij heeft hen gezegd dat ze zeker moeten doorgaan met hun actie. Ik weet bijgevolg niet goed welke fractie ik hier nu aan het woord hoor. Misschien kunt u dat even verduidelijken ? *(Applaus bij de VLD, het VB en de VU)*

Minister Luc Van den Bossche : Ik begrijp uw verbazing niet. U behoort tot een partij waarbinnen niet iedereen altijd aan hetzelfde touw trekt. Is iedereen binnen uw partij plots aanhanger van de heer De Croo geworden ? *(Rumoer)*

Mevrouw Patricia Ceysens : Mijnheer de minister, bij ons is dat de charme van de partij, bij u gaat het enkel om hypocrisie.

Minister Luc Van den Bossche : U prijst uzelf, mevrouw Ceysens. U bent er dus zeker van dat u niet ongeprezen zult gaan slapen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, om het even over deze charmes van mevrouw Ceysens te hebben, wil ik hier graag citeren uit het standpunt van de heer De Croo, die tot nader order toch nog altijd de voorzitter van de VLD is.

Minister Luc Van den Bossche : Ik ben er niet zeker van of hij nog steeds de voorzitter van de VLD is ...

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik citeer : De houding die de VLD in het Vlaams Parlement inneemt strekt ertoe de voormelde opleiding toe te vertrouwen aan de hogescholen. Het hoger onderwijs buiten de universiteit biedt naar het gevoel van de VLD voldoende waarborgen om gegradueerden in de kinesitherapie af te leveren die bekwaam zijn in hun vak, de wetenschappelijke bagage daartoe bezitten, en de nodige vakervaring hebben kunnen opbouwen via stages. Deze stelling zal de VLD in het verdere debat dat over de opleiding kinesitherapie ongetwijfeld nog zal gevoerd worden, blijven verdedigen. Met genegen groeten. Einde citaat. *(Applaus bij de CVP, de SP en het VB)*

Minister Luc Van den Bossche : De heer De Croo kan bij de voorzittersverkiezing in elk geval op mijn stem rekenen.

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot : U zult het me vergeven dat ik hier wat reclame voor de VLD zal maken. Dit citaat toont immers aan dat de VLD een echt democratische partij is. *(Rumoer)*

Ik verklaar me nader. Dat standpunt van de heer De Croo dateert van 28 januari. Op dat ogenblik had onze fractie zich nog niet over deze kwestie uitgesproken. Na een grondig debat binnen de

De Groot

VLD-fractie van het Vlaams Parlement werd een standpunt ingenomen. Op dat ogenblik heeft de voorzitter zich volledig achter ons standpunt geschaard. (*Applaus bij de VLD*)

Minister Luc Van den Bossche : Het is nu duidelijk : wie men ook als voorzitter van de VLD verkiest, de heer Denys blijft de baas.

De voorzitter : De heer Swinnen heeft het woord.

De heer René Swinnen : Mijnheer de voorzitter, ik ga verder met mijn betoog. De OESO-experts voorspellen dat, als hun analyse correct is, de sectorale ontwikkeling steeds meer zal worden gezien in termen van grotere complementariteit van institutionele programma's, eerder dan in termen van gescheiden functies, onderwijsverschaffing en activiteiten. Diversiteit heeft zijn waarde, maar dat kan worden geoptimaliseerd via meer samenwerking en sterkere klemtonen.

Mijn fractie heeft, wellicht zoals alle andere fracties, vertegenwoordigers van de hogescholen en universiteiten gehoord en over hun standpunten gelezen. Hieruit bleek dat de opleidingen zo van elkaar verschillen dat we van twee soorten kinesitherapie kunnen spreken. De kwalitatief hoger staande, theoretische universitaire opleiding kan niet zonder meer worden ingepast in de hogeschoolopleiding. De tijd die wordt vooropgesteld in het arrest van het Arbitragehof is te kort om de aanpassing mogelijk te maken. Op langere termijn moeten de hogescholen deze kwalitatieve opdracht inhoudelijk en structureel wel aankunnen binnen hun decretaal vastgelegde zending. Dit zal veel werk en extra middelen vergen. Rekening houdend met deze feitelijke toestand en om de grootst mogelijke eenvoud na te streven, pleit ik ervoor om na het derde jaar HOBU de keuzemogelijkheid tussen universitaire licenties of het vierde jaar HOBU in te bouwen. Dit veronderstelt dat het curriculum moet zijn afgestemd op het universitaire curriculum.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Dit staat haaks op uw inleiding. Daarin praat u over studieduurvermindering. Nu praat u over de overgang naar de universiteit. Dat wordt een elitaire regeling. Uiteindelijk zal men vijf of zes jaar moeten studeren om universitair geschoold te zijn.

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot : Ik vind het ongehoord dat men in de gezondheidszorg eerst in een beroepsopleiding voorziet en daarna pas in een theoretische vorming. Men kan pas na een volwaardige theoretische basis de beroepsopleiding assimileren.

De heer René Swinnen : U stelt het te zwart-wit voor. Het gaat in die eerste drie jaren niet uitsluitend om een beroepsopleiding. Uiteraard is er ook de nodige theoretische vorming.

De heer Etienne De Groot : In de gezondheidszorg is dat nonsens.

De heer René Swinnen : Ik hervat mijn betoog. Dit veronderstelt dat het curriculum dringend moet worden afgestemd op het universitaire curriculum. Tijdens de eerste drie jaren moet de klemtoon op de beroepspraktijk liggen. Wie nadien kiest voor de universitaire licenties, opteert voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Het statuut van kinesisten zou ook twee beroepsmogelijkheden mogelijk kunnen maken : een korte opleiding van drie jaar en een langere universitaire opleiding. Men moet dan op federaal niveau tot een akkoord komen. Om overlappings te voorkomen kan men bijvoorbeeld de eerste twee jaren gemeenschappelijk organiseren.

Wij opteren voor de eerste mogelijkheid omdat die het dichtst aansluit bij de zending van de universiteiten en de hogescholen. We blijven openstaan voor elk voorstel dat de kwalitatieve kinesitherapie ten goede komt. De betrokkenen hebben in elk geval nood aan duidelijkheid.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, zoals de minister zelf meermaals heeft herhaald, was de door hem ontwikkelde gedachtegang ter oplossing van deze problematiek een persoonlijke visie. Het was geen visie van de regering noch van de meerderheid. Dat is een belangrijk element bij de bespreking.

Verder dienen volgens onze fractie een aantal belangrijke uitgangspunten te worden gehanteerd bij de benadering van deze problematiek. Ten eerste menen wij dat de kwaliteit van de gezondheidszorg moet primeren. Dat standpunt werd hier reeds verscheidene malen ingenomen. Ten tweede moet men in deze ook rekening houden met de betaalbaarheid van de gezondheidszorg. Die stel-

Sarens

ling heb ik nog niet zoveel horen verdedigen, tenzij onrechtstreeks. Ten derde moeten mensen die we een opleiding geven, ook een perspectief hebben om het beroep in kwestie in de toekomst uit te oefenen. Ten vierde mag de met zorg opgebouwde kennis die vandaag op de verschillende niveaus bij de betrokken sectoren aanwezig is, niet verloren gaan door onze toekomstige beslissingen. Ten vijfde moeten we rekening houden met het tijdschema dat ons werd opgelegd. Binnen dit schema moeten we naar oplossingen zoeken.

Een andere aspect dat hier aan te pas komt, is uiteraard de bevoegdheidsverdeling tussen het Federaal en het Vlaams Parlement. Als ik het goed begrijp, bepaalt dit eerste orgaan het statuut, dus de toegang tot het beroep, terwijl ons parlement bepaalt hoe de opleiding moet gebeuren. In deze fase lijkt overleg met de federale parlementsleden dan ook nodig, willen we een goede regeling bewerkstelligen.

Deze problematiek moet door middel van een decreet worden geregeld. Ik kan u verzekeren dat onze partij dit grondig wil voorbereiden. Daar we niet willen improviseren, zijn we – vermoedelijk net als andere partijen – een aantal contacten aan het leggen met de mensen uit de sector. Het lijkt ons uiteraard mogelijk dat die bij gelegenheid hun mening kenbaar kunnen maken.

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer Sarens, bent u het eens met mijn stelling dat er een hoorzitting moet plaatsvinden binnen de gemengde commissies voor Onderwijs en Gezondheid, waarbij alle partijen – dus ook de visitatiecommissie – kunnen worden uitgenodigd ? Op die manier kunnen we immers ten gronde helderheid brengen in deze zaak.

De heer Freddy Sarens : We zijn het eens met het principe dat de betrokkenen kunnen worden gehoord, maar ik zal me van op deze tribune nergens toe verbinden zonder een door u voorgelegde tekst te hebben onderzocht en op zijn waarde te hebben beoordeeld.

De heer Etienne De Groot : Maar met het principe bent u het eens ?

De heer Freddy Sarens : Uiteraard. Bij de voorbereiding van dit decreet wensen we dus ernstig rekening te houden met de uitgangspunten die we van-

daag hebben geformuleerd. We zullen nu echter nog geen standpunt formuleren. Deze problematiek verdient immers meer dan een betoog van vijf minuten naar aanleiding van een interpellatie. Op die korte tijd kan ze niet worden uiteengezet. We zijn dus bereid dit grondig voor te bereiden en daartoe de nodige tijd te nemen, evenwel zonder de zaken op de lange baan te schuiven. Voor de betrokkenen moet immers duidelijkheid worden geschapen. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, laat me eerst de heer Vandebroeke geruststellen. Ik ben nog niet op de leeftijd gekomen dat ik emotionaliteit moet investeren in de kinesithérapie. Ik kan die nog op andere wijze kwijt.

Laat ons beginnen met de feiten, of in elk geval met het rechtzetten van een aantal feiten. Ik ken de heer De Groot al bijna dertig jaar. Hij weet dat ik hem als vriend beschouw en hem enorm apprecieer. Zijn tekstschrijver waardeer ik echter minder. Mijnheer De Groot, u begint wel degelijk met te stellen dat de minister van Onderwijs beslist de universitaire opleiding kinesithérapie op te doen. Dat is de gemakkelijksformulering die ook een aantal professoren de voorbije dagen hebben gebruikt.

Het is echter een leugen. Daarom reageer ik met minachting op een debat dat op die manier wordt gevoerd. Dat het een leugen is, kan worden aangetoond door drie rectoren, die van Leuven, Gent en Brussel, door algemeen-directeurs van hogescholen en met de tekst die dezelfde dag is doorgegeven aan Belga. Aan de heren professoren, die zich zoveel waardiger voelen dan het hoger onderwijs buiten de universiteit, die zoveel wetenschappelijker zijn, zou ik willen vragen in de toekomst die wetenschappelijkheid ook in dit debat aan de dag te leggen en geen halve waarheden te verspreiden. Die halve waarheden zorgden ervoor dat de heer De Groot met een verkeerd feit begon.

In de drie gevallen – bij de rectoren, bij de algemeen-directeurs en in de persmededeling – werd gesproken over vier jaar HOBV van het lange type – niet van het korte type – en over twee licenties. De heer Vandebroeke heeft gelijk dat het, conform wat toen werd meegedeeld, ging om een opleiding van vier plus twee jaar, dus zes jaar, om een licentiaatsopleiding te behalen. Impliciet ver-

Van den Bossche

wees hij daarbij naar de langdurigheid van de opleiding om dat licentiaatsdiploma te halen.

De doorlichting ging over de opleiding van het korte type. Die bestaat niet meer door het arrest van het Arbitragehof, of kan in elk geval niet meer leiden tot beroepsbevoegdheid voor die studenten die op 1 september 1997 de studie aanvangen. Het is juist dat die doorlichting heel hard was. Dat geldt voor alle doorlichtingen voor het hoger onderwijs buiten de universiteit.

Die doorlichtingen zijn gevoerd door een inspectieteam onder leiding van inspecteur-generaal Smets en zijn allemaal zeer hard geweest. Ze zijn veel harder dan de visitaties die er tot op heden aan de universiteiten zijn geweest. Ik zal straks ook enkele van die visitaties aanhalen om aan te tonen dat universiteiten soms uitermate slordig omspringen met visitaties en wat in de daaruit voortvloeiende rapporten staat. De doorlichtingen in het hoger onderwijs buiten de universiteit zijn in bloemrijker taal opgesteld, minder verhullend en minder wollig dan de meeste visitaties.

Het was echter duidelijk dat het rapport over de opleiding van het korte type niet positief was. Ik heb nooit iets anders gezegd. Men had veel kritiek op de theoretische fundering van de opleiding. Sommige lesgevers werden zelfs bedacht met zinnen die ik in mijn meest boosaardige momenten niet zou kunnen uitspreken zonder de vakbonden definitief op mijn hals te krijgen. Er werd bijvoorbeeld gesteld dat sommigen een theorie gaven die twintig jaar geleden nog actueel kon worden genoemd. Dat staat erin, dat is onbetwistbaar. Dit gaat over de opleidingen van het korte type, waar we vandaag niet meer over spreken.

Anderzijds is er de visitatie. Die is nog niet rond. Daar heeft u gelijk in, mijnheer De Groot. We kunnen daar nog niet veel over zeggen, behalve dat ze ook niet eenduidig is.

Het theoretische gedeelte krijgt vrij positieve kritiek. De stage wordt genuanceerder benaderd. Op de definitieve versie van het rapport moeten we echter nog een maand wachten. U beweert dat ik geen beslissingen mag treffen zonder dat rapport. Vier jaar geleden, mijnheer De Groot, werd de faculteit Geologie doorgelicht. De universiteiten van Brussel, Gent en Leuven hebben nog steeds de moed niet gevonden hun conclusies te trekken uit die doorlichting. Nog een voorbeeld : de doorlichting van de faculteit Farmacie is drie jaar oud. Eén

bepaalde universiteit kwam allesbehalve gunstig uit dat onderzoek en heeft het rapport met enthousiasme in de kast gestopt. De nieuwe decaan verweet de fouten aan zijn voorganger en alles bleef bij het oude.

De universiteiten doen zich zo graag heilig voor. Ze zijn toch zo bekommerd om hun eigen wetenschappelijkheid. Bij de rectoren leeft nu de vrees dat door een soort concurrentie tussen de universiteiten onderling, sommigen aan een soort uitverkoop zouden gaan doen en op die manier de kwaliteit zouden verlagen. De universiteiten werden jaren geleden al uitgenodigd om aan interne kwaliteitsbewaking te doen. Een doorlichting is slechts additioneel, de interne kwaliteitsbewaking is primair. Tot op heden is op dat vlak slechts één universiteit ver gevorderd en dat is de KU Leuven.

Men moet dus niet komen klagen dat dit verslag niet au sérieux wordt genomen, dat het verticaal wordt geklasseerd. Zelfs indien ik het verticaal zou klasseren : quod non, dan zou ik slechts doen wat de universiteiten zelf al jaren doen, en dat niettegenstaande mijn herhaald aandringen op kwaliteitsbewaking bij de VLIR, niettegenstaande mijn talrijke vragen en brieven.

De universiteiten spreiden een zekere hoogmoed ten toon en een zeker misprijzen ten opzichte van het hele HOBu. Ze schijnen te vergeten dat er een verschil bestaat tussen opleidingen van één cyclus en opleidingen van twee cycli. Ze schijnen te denken dat in een opleiding met twee cycli elke wetenschappelijkheid ontbreekt. Ik zou sommige van die professoren graag uitnodigen om eens op bezoek te komen bij bijvoorbeeld de industrieel ingenieurs. Ze zouden dan de wetenschappelijkheid van die studie kunnen bekijken en vergelijken met sommige universitaire opleidingen. De laatste jaren ontstonden verschillende universitaire opleidingen immers vooral uit een drang om iets nieuws op te richten. Het HOBu, ook dat van het lange type, stelselmatig als minderwaardig afdoen is de universiteiten onwaardig en bovendien onjuist.

Het sociaal passief zou 372 miljoen frank bedragen. Ik zou graag die rekening in handen krijgen want ik kom niet aan dat cijfer. Wat ik ook doe, na vier jaar zal er altijd een sociaal passief zijn. Zelfs indien de universiteiten zo vriendelijk zouden zijn een deel van de praktijkassistenten bij de stages in te schakelen, blijft het sociaal passief identiek. De leerkrachten van het hoger onderwijs van het korte type zijn niet gekwalificeerd om les te geven in het hoger onderwijs van het lange type, noch aan de universiteit. Slechts een beperkt deel van hen kan

Van den Bossche

in beide aan de slag als praktijkbegeleider, mits de nodige goodwill en mits aanpassing van het decreet. Gebruik dus het element van het sociaal passief niet, mijnheer Vandebroeke, het menselijk drama is in beide gevallen hetzelfde. Ik som straks op wie verantwoordelijk is voor de vier jaar.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer de minister, ik zei niet dat het sociaal passief 373 miljoen frank bedroeg, maar wel dat binnen de marge van extra kosten ten belope van 373 miljoen frank het sociaal passief een groot deel daarvan uitmaakt. Het wordt geschat op 120 miljoen frank.

Minister Luc Van den Bossche : Wat ik ook doe, welke beslissing ik ook neem, na de vier jaar is er dat sociaal passief. Als ik beslis dat het alleen op de universiteit kan, dan is hetzelfde sociaal passief daar, ook in het geval dat de universiteiten zo vriendelijk willen zijn een stuk van de praktijkmensen te gebruiken bij hun stages. Het sociaal passief blijft gelijk, welke beslissing ik ook neem. Degenen die nu tewerkgesteld zijn in het hoger onderwijs van het korte type zijn niet gekwalificeerd voor het hoger onderwijs van het lange type noch voor de universiteiten. Slechts een beperkt aantal van hen kan in beide gevallen worden ingezet als praktijkbegeleiders, hetzij in het lange type, hetzij aan de universiteit. En dit dan nog mits de nodige goodwill en mits aanpassing van decreetteksten. Dat is niet eigen aan deze beslissing. Het is eigen aan het feit dat we afstevenen op een vierjarige opleiding in de universiteit of aan het HOBU van het lange type. Daar vraagt men andere kwalificaties van de lesgever.

Het volgende element dat ik wil benadrukken, houdt in dat de VLIR zich akkoord verklaarde met de definitie van het universitair onderwijs zoals opgenomen in het universitair decreet van 1991 en met de definitie van hoger onderwijs buiten de universiteit. Het gaat om de missiedefinitie, zowel voor het korte als voor het lange type. Op dezelfde dag en op dezelfde plaats, namelijk een zaterdagmiddag in het Gentse rectoraat zat rector De Meyer, toen voorzitter van de VLIR, een vergadering voor. Hier werd een akkoord gesloten over de mogelijkheden voor wetenschappelijk onderzoek en doctoraten in verband met de hogescholen. Vandaag kan daar vanuit de universiteiten niet over gediscussieerd worden. Zij hebben zelf de missiedefinitie goedgekeurd en aanvaard. In de federale wet staat 1 september 1997 aangestreept als een datum vanaf dewelke niemand zich nog mag inschrijven in het korte type-onderwijs. Men mag

niet verwachten dat men toegang tot het beroep heeft. Vóór die datum moet er een oplossing uit de bus komen. We schrijven al midden februari en het arrest dateert van eind december. Er blijft niet veel tijd meer over om een duidelijke oplossing voor de dag te toveren vóór 1 september 1997. Zoniet zou men terecht op alle banken van het parlement interpellieren omdat men jonge mensen in de onzekerheid laat over het feit of hun aangevangen studie wel enig beroepsmatig vervolg kan hebben. Het Arbitragehof heeft het voor het zeggen en wij volgen hun arrest. We moeten er alleen voor zorgen dat we voor die datum een oplossing hebben.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer de minister, zegt uw partner in de regering, de CVP, ook niet dat u voortvarend bent ? De heer Sarens zegt dat dit nog allemaal ernstig moet worden bestudeerd en dat ze nog geen standpunt hebben ingenomen.

Minister Luc Van den Bossche : Dat is uw interpretatie en niet de mijne. Vandaar dat ik me er geen zorgen over moet maken zoals u. (*Gelach*)

De heer Karel De Gucht : Ik maak me er geen zorgen over, ik doe enkel een vaststelling.

Minister Luc Van den Bossche : Dan doet u een foute vaststelling, wat me verbaast, want normaal doet u dat niet.

De heer Dirk Van Mechelen : Misschien is dat een slordigheid van de CVP.

Minister Luc Van den Bossche : Dat zou wel eens kunnen. De beste partij kan al eens een fout maken. Ik ga door met mijn betoog. Iemand stelde hier dat de universiteiten niet geconsulteerd zijn. Ofwel hebben de universiteiten een zeer kort geheugen, want er is herhaaldelijk met hen gepraat over zowel logopedie als kinesetherapie, dit op VLIR-niveau en met de universiteiten alleen. Zelfs tijdens mijn voorlaatste bezoek aan de universiteit van Leuven is er met de decaan uitvoerig van gedachten gewisseld over de kinesetherapie.

Het probleem is niet nieuw. De heer Swinnen heeft trouwens een stukje geschiedenis uit het nabije verleden beschreven. Het gaat niet op te zeggen dat men nergens vanaf wist. De universiteiten wisten allang dat er een probleem was. Het is trouwens zeer merkwaardig dat sommige decanen zich gedragen als een soort van politici van de oude stempel. Ik merk dat bepaalde decanen, en ik denk bijvoorbeeld aan deze van Leuven, nog voor er een beslissing is, er toch van uitgaan dat het van het allergrootste belang is dat er een duidelijke beslis-

Van den Bossche

sing weerklinkt. Zij bedoelen dan dat er geen half-slachtige, Belgische beslissing mag worden genomen. Naar mijn mening ben ik aan de belangrijkste vraag tegemoetgekomen. Ik heb een duidelijke beslissing voorgesteld. (*Gelach*) Toen realiseerde de decaan zich plots dat hij zich had vergist en dat er toch geen Belgische oplossing uit de bus is gekomen. Hij is dan maar een andere thesis gaan verdedigen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de minister, waarom moeten de universiteiten inzien dat er een probleem zou zijn als het Arbitragehof bevestigt dat de opleiding vier jaar duurt ? De universiteiten bieden een opleiding die vier jaar in beslag neemt.

De heer Etienne De Groot : U zegt dat er in het verleden over is gesproken, maar pas toen het arrest bekend raakte, wist men wat er van de wet zou worden bevestigd en wat niet. Er ontstond een nieuwe situatie die overleg vereiste.

Minister Luc Van den Bossche : Het ging maar om een artikel, en niet tegen de hele wet in. Tegen het statuut van de kinesisten konden wij niet in beroep gaan.

De heer Etienne De Groot : Men kon pas weten hoe de definitieve wet er zou uitzien na het arrest van het Arbitragehof. Dus had er daarna nog overleg moeten plaatsvinden.

Minister Luc Van den Bossche : De enige keuze bestond erin voor de opleiding van vier jaar te opteren of niet. Men kende het probleem en er was al uitvoerig over gediscussieerd, uittentreuren. Bij elke discussie over optimalisatie van het aanbod, bij elke discussie over de academic drift van het HOBU en de vocational drift van de universiteiten is daar telkens weer over gesproken.

De heer Etienne De Groot : Bij de besprekingen die aan het arrest voorafgingen, hebben de universiteiten wel gezegd dat ze afstand willen doen van een aantal opleidingen, maar ze formuleerden sterke restricties in verband met de kinesitherapie, gewoon omdat dit iets heel anders was in het kader van de nieuwe gezondheidszorg.

Minister Luc Van den Bossche : Dat is juist. De machtsverhoudingen lagen op dat vlak in elk geval anders binnen de universiteiten dan binnen de andere opleidingen die u citeert. Ik heb ook niet

beweerd dat er eensgezindheid bestond, maar wel dat we er niet uit raakten.

Er is nog een element dat ik wil vermelden. Wallonië is inzake onderwijs wel degelijk een andere staat. Daar lost men dit probleem op een andere manier op. Ik hoorde dat het korte type behouden zou blijven, maar dat er een vierde jaar aan wordt toegevoegd. Daar lever ik geen commentaar bij, omdat ik vind dat dat niet hoort ten aanzien van bevriende staten. Toch heb ik mijn twijfels over het grote intellectuele gewicht van zo'n beslissing.

Vanuit welke toestand is dit allemaal gebeurd ? Vandaag hebben we het al meermaals over kwaliteit gehad. In welke toestand bevonden we ons vóór het Arbitragehof besliste wat het beslist heeft ? Wat was de toestand vóór de wet in 1994 of 1995 werd omgevormd tot wat hij nu is ? Er waren gewoon twee soorten van opleiding : de universitaire en de opleidingen van het korte type. Deze opleidingen resulteerden in dezelfde beroepsbekwaamheid. Ik heb niemand op deze of op andere banken horen eisen dat er in het belang van de volksgezondheid een onderscheid zou worden gemaakt tussen de twee soorten.

Het parlement moet misschien collectief schuld bekennen. We zijn nu toch in de tijd van de grote bekentenissen : om de haverklap vindt het parlement het nodig om van zichzelf te zeggen : mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ook de universiteiten kunnen dit doen, omdat ze toen hebben gezwegen. Toen hebben ze immers niet betoogd, omdat het niet om hun eigen vel ging. Ze bleven rustig thuis, academisch denkend en mijmerend. Toen had men moeten reageren, want toen was er blijkbaar een gevaar voor de volksgezondheid : twee derde van de jaarlijks afgeleverde kinesitherapeuten kreeg een opleiding die geen echte opleiding was en die mensen foutief en zwak opleidde. Kon Volksgezondheid hier niet op reageren ? Ik heb in 1992 aan Volksgezondheid geschreven dat dit niet langer kon. Het gaat hier om twee opleidingen met een duidelijk verschillend niveau : een opleiding van het korte type en een universitaire opleiding. Het gaat niet om een opleiding van het lange type en een universitaire opleiding. Men heeft toen echter niets gedaan, mijnheer De Groot, en ik zal niet gissen naar de redenen. Ik spreek me daar niet over uit, maar u weet daar als geneesheer waarschijnlijk meer van.

De heer Etienne De Groot : Na het arrest van het Arbitragehof, waardoor de wet-Diegenant definitief van kracht werd, ontstond er een statuut dat een grote autonomie gaf aan de kinesitherapeut.

De Groot

Deze wettelijke autonomie heeft hij nooit gekregen. De kinesitherapie werd opgenomen in hoofdstuk één bis van de wet op de uitvoering van de geneeskunde. Dat was een groot verschil met de vroegere situatie.

Minister Luc Van den Bossche : Er werd ook toen geen onderscheid gemaakt tussen medische handelingen. U hebt gelijk met uw opmerking.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer de minister, dit is een historische zaak.

Minister Luc Van den Bossche : Dat is geen historische zaak !

De heer Etienne De Groot : Dit is geen hysterische zaak, mijnheer de minister, maar wel een historische zaak. De opleiding kinesitherapie heeft een hele evolutie gekend. U zegt dat er twee opleidingen waren. Dat is niet waar, er waren er veel meer. De licentiaten lichamelijke opvoeding konden een aanvullend getuigschrift krijgen. Men kon bovendien avondonderwijs volgen, wat het Arbitragehof nu nog niet uitsluit. De kinesitherapie heeft een lange geschiedenis, met heel wat verworven rechten.

Alle kinesitherapeuten hebben echter zelf aangevraagd op een meer waardevolle opleiding. Deze trend werd geconfirméerd door de wet-Diegenant. De heer Sarens zei dat een overleg met het federaal parlement nodig is, maar diegenen die daar al een tijd zetelden, hebben deze wet mee goedgekeurd. Het tweepettensysteem was toen immers nog gangbaar.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goeij : Ik wil de verklaringen van de heer De Groot bevestigen. Ook de minister heeft dat statuut in 1995 mee goedgekeurd. We namen de duidelijke beslissing dat de kinesitherapie hoedanook tot de geneeskunde behoort. De minister verwijst naar de vroegere paradoxale situatie waar twee verschillende opleidingen toegang gaven tot dezelfde beroepsopleiding. We moeten rekening houden met de nieuwe wet en met het feit dat de vakomschrijving in de wet werd opgenomen. Het staat buiten kijf dat we in de toekomst moeten zorgen voor een kwaliteitsvolle en waardevolle opleiding. Het is bovendien zeker dat die vier jaar nodig zullen zijn. Waarom moeten echter de universiteiten in de problemen komen, omdat het Arbitragehof de vierjarige oplei-

ding heeft bevestigd ? De wet liet de keuze : universiteit of hoger onderwijs.

Minister Luc Van den Bossche : Mevrouw Merckx, de vorige rector van de universiteit van Leuven zal bevestigen dat deze problemen reeds jaren bestaan. Vijf jaar geleden, bij de bespreking van het decreet van 1991, vroeg men zich in de VLIR af of het wel zinvol was om de kandidaturen te handhaven. Indien de opleiding van het korte type destijds beter ware geweest, zouden de kandidaturen toen reeds zijn gesneuveld.

Aangezien er een aantal vragen rijzen met betrekking tot de bestaande wetgeving, meen ik dat de bal in het kamp van de federale regering ligt. Ik heb geen bezwaar tegen het feit dat men de ingangsdatum van 1 januari 1997 wil uitstellen tot 1 januari 1998. Dit betekent evenwel niet dat ik trager zal zijn met mijn decreet. De organisatie van de toelatingsproef zal namelijk zeven maanden in beslag nemen. Het is mijn bedoeling om hiermee vóór eind januari klaar te zijn, zodat de studenten de tijd hebben om zich voor te bereiden. Indien de ingangsdatum wordt uitgesteld, hebben we wel meer tijd voor andere voorbereidingen.

Sommigen pleiten ervoor om een onderscheid te maken tussen de verschillende medische handelingen. Aangezien ik me niet in de plaats van de medische wereld wil stellen, zal ik me hierover niet uitspreken. Indien hierover eensgezindheid bestaat, en indien het departement Volksgezondheid het hiermee eens is, zal ik dit als een feit acteren. Ik heb eveneens als een feit geacteerd dat men op grond van een federale beslissing aan de vroedvrouwen een reeks nieuwe handelingen heeft toevertrouwd. Om die reden meenden de decanen van de faculteit Geneeskunde dat het nodig was om de opleiding van twee jaar algemene verpleegkunde en één jaar vroedkunde te verlengen tot drie jaar vroedkunde. Indien de federale regering en de medische wereld beslissen dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen de verschillende medische handelingen, zal ik me hierbij neerleggen. Indien de federale regering opnieuw een driejarige opleiding zou invoeren, ontstaat er een nieuwe discussie.

Met betrekking tot de ingangsdatum en de verschillende medische handelingen, zal de federale regering tijdens de komende maanden haar verantwoordelijkheid moeten opnemen. Het is evenwel zinloos om twee vierjarige opleidingen naast elkaar te laten bestaan. Dat is geldverspilling. Dit wordt overigens door de rectoren niet betwist. Bij de discussie gaat men uit van de werkelijkheid, en discus-

Van den Bossche

sieert men niet over de definities. De heer De Groot beweert dat men in het hoger onderwijs van het lange type alleen maar technieken aanleert, zonder hierbij rekening te houden met het wetenschappelijke aspect. Dit is niet juist. De vakken die men in het hoger onderwijs van het lange type doceert, mogen niet als minderwaardig worden beschouwd.

Bepaalde medici die vragen om een onderscheid tussen de verschillende medische handelingen, pleiten nu reeds voor een driejarige opleiding in het HOBU. Ik heb evenwel nog geen enkele medicus ontmoet die pleitte voor twee vierjarige opleidingen.

De heer Etienne De Groot : U hebt er één.

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb de eerste gevonden. Het is al goed zo, mijn verzameling is nu al wat uitgebreider. Ik heb nu ook zo een exemplaar. Dank u voor deze inbreng.

Het is duidelijk dat de opleiding per definitie niet universitair is maar HOBU lange type. Het is even duidelijk dat sinds de wet van 1995 voor een reeks van handelingen, doordat het om een medisch beroep gaat, een universitair diploma nodig is. Dat weet ik ook. Waarom maakt men het onderscheid niet in medische handelingen ? Dat doet men lekker niet. Dat is een inconsequentie. Men moet daar iets aan doen.

De heren Swinnen en Vandenbroeke vragen zich af of er wel zes jaar over moeten gaan om een licentiaatsdiploma te halen. Het is een kwestie van curriculum en de schikking binnen het curriculum. Men zou na drie jaar opleiding, in het hoger onderwijs lange type, de keuze kunnen hebben tussen het vierde jaar en een eerste licentie. Na vijf jaar zou men dan een licentiaatsdiploma halen. Ik heb daar geen probleem mee. Dat kan perfect indien men de twee goed op mekaar afstemt.

Ik heb de universiteiten niet naar de onderhandelingstafel gesleurd, maar daarentegen een beleefde brief gestuurd. Ik zal dat telkens opnieuw doen. Als ze niet willen komen, dan komen ze niet. Dat is hun verantwoordelijkheid. 's Morgens voor de spiegel kunnen ze dan tegen zichzelf zeggen dat ze goed gewerkt hebben. Dat stoort me niet. Ik vind het alleen jammer. Ze zullen uitgenodigd blijven. De posttarieven zijn niet zo duur dat we ons dat niet kunnen permitteren. Ze zullen niet manu militari gevraagd worden. Ik zal de rectoren ook niet

opbellen om hen ervan te overtuigen dat ze moeten komen. Daar kunnen ze zeker van zijn. Ze zullen niet veel moed moeten opbrengen om niet te komen, als ze al moed hebben.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer de minister, zijn er hier afgevaardigden van de universiteiten om samen met de mensen van de hogescholen te spreken over dat HOLT-programma ?

Minister Luc Van den Bossche : Op dit moment zou er iemand van één universiteit hier zijn. Ik heb dat niet gecontroleerd.

De heer Etienne De Groot : Ik denk dat ze niet zo corporatistisch optreden als er wordt gezegd.

Minister Luc Van den Bossche : Een rector heeft me gezegd dat er de vorige keer iemand van zijn universiteit wilde komen maar verhinderd was. Hij zou er nu wel zijn, maar dat heb ik niet gecheckt. Ik hoop dat ze er zijn. Dat lijkt me de enige logica. Ze moeten samen aan de curricula werken. Zelfs in het geval van drie plus twee, moeten ze nog steeds op mekaar afgestemd zijn. Dat is hun trouw aan de missie zoals ze destijds is goedgekeurd door dit parlement. De missie is ook bepaald in afspraak met de universiteiten. We moeten de discussie niet voeren over het oude curriculum. Er komt een nieuw. Dat is onbetwistbaar. Zo geven we grondig gevolg aan de opmerkingen op de vroegere curricula.

Wanneer komt het ontwerp van decreet er ? Indien alle zaken blijven zoals ze nu zijn en er federaal niets beweegt, zal het ontwerp van decreet tegen half maart door de regering behandeld worden. Dan volgt het de normale weg. Ik stel vast dat er over de toelatingsproef eensgezindheid bestaat. We hebben over dit ene punt dan toch al een overeenstemming bereikt.

Ik blijf erbij dat het van twee kanten moet komen en dat geldt natuurlijk ook voor het HOBU. Het HOBU heeft de laatste jaren duidelijk een academische drift aan de dag gelegd. Daar moeten we neen tegen durven zeggen. Anderzijds hebben de universiteiten een vocational drift vertoond waar we eveneens paal en perk aan moeten durven stellen. Die beide discussies zullen nooit gemakkelijk zijn en wel altijd leiden tot onvrede van deze of gene. Men moet zich immers weinig illusies maken. Welke beslissing men hier ook nam, er zou hoe dan ook altijd aan een van beide kanten grote onvrede zijn blijven bestaan.

Van den Bossche

Ik vind echter één ding jammer. Ik doel nu niet zozeer op de discussie op het niveau van de rectoren. Dat gesprek is immers vrij open en goed verlopen, hoe moeilijk het ook was. Wat ik betreurt, is dat de rechtstreeks betrokkenen het huidige debat op een zeer corporatistische wijze hebben gevoerd en dat met de waarheid regelmatig een loopje wordt genomen. Dat vind ik geen termen om een debat te voeren, zeker niet als het gaat om eerbiedwaardige instellingen als universiteiten. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Ik heb een inhoudelijke vraag voor de minister. Mijnheer de minister, zullen de mensen die in uw denkkader drie jaar opleiding aan de HOBU volgen, een soort masseurs worden ? Ik heb het nu niet over de mensen die na de drie jaar nog twee jaar volgen, maar alleen over degenen die zich tot de studie van drie jaar beperken.

Minister Luc Van den Bossche : Neen, zij volgen vier jaar, mevrouw Avontroodt. In het lange type duurt de opleiding altijd vier jaar. Ik heb gezegd dat men na het derde jaar van het hoger onderwijs van het lange type de keuze heeft tussen enerzijds de twee licenties of anderzijds het vierde jaar van het hoger onderwijs van het lange type.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Er komt dus geen type masseurs naast de kinesisten ?

Minister Luc Van den Bossche : Dat kan dus niet. Masseurs zou men natuurlijk altijd kunnen uitvinden. Ik ga dat hier niet doen.

Zoiets zou hoogstens zijn nut hebben voor de wiewerpluog Vlaanderen 2002.

MOTIE VAN ORDE**Voorstel tot spoedbehandeling**

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Dames en heren, met toepassing van artikel 44 van ons Reglement vraag ik de spoedbehandeling in plenaire vergadering van het voorstel van resolutie betreffende het herstel van het vertrouwen in het politiek gezag.

De voorzitter : Ik stel voor dat we ons morgen voor de hoofdelijke stemmingen uitspreken over het voorstel tot spoedbehandeling van het voorstel van resolutie van de heren Denys, Geysels en Van Grembergen betreffende het herstel van het vertrouwen in het politiek gezag. (*Instemming*)

– *De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

INTERPELLATIES (Regl. art. 73)(Voortzetting)

Interpellatie van de heer Etienne De Groot tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding Kinesithérapie

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de interpellatie van de heer De Groot tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de hervorming van de opleiding kinesithérapie.

De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot (Op de tribune) : Als ik in deze problematiek heb geïnterpelleerd, dan is dat niet omdat ik wil tussenbeide komen in oorlogjes tussen schoolnetten of instellingen, maar in de eerste plaats omdat ik bezorgd ben om de volksgezondheid. De minister beweert dat het hier alleen om de kandidaturen gaat en dat de licenties blijven bestaan aan de universiteit. Ze zouden een vergoeding ontvangen zodat ze geen problemen krijgen. Dat meen ik te mogen concluderen, mijnheer de minister. Wel wordt de beroepsopleiding tot kinesithérapeut aan de universiteit onmogelijk gemaakt. Men zal immers alleen kinesithérapeut kunnen worden aan het HOBU.

Minister Luc Van den Bossche : Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd dat men in een variëte na het derde jaar zou kunnen kiezen. Vroeger kon dat

Van den Bossche

na het vierde jaar. Goed, ik ga een voorbeeld geven van wat ik niet heb behandeld.

Iemand die de kandidaturen LO volgt, kan die al dan niet naar de eerste licentie kinesithérapie ? Daar heb ik niet over gesproken. Als ik er niet over heb gesproken, betekent dit dus ook dat ik niet uitdrukkelijk heb gezegd dat dit niet kan. We voeren hier een academisch debat : iets niet zeggen, heeft dus ook een betekenis.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer de minister, ik probeer hier enige duidelijkheid te scheppen. Ik wil er alleen maar op wijzen dat u toch een HOLT-programma wilt invoeren. Het is toch uw bedoeling dat men via dit programma na vier jaar een diploma krijgt dat de erkenning van kinesithérapeut inhoudt, en dus ook de mogelijkheid tot uitoefening van het beroep ?

Minister Luc Van den Bossche : De toegang tot het beroep is een federale bevoegdheid. Dat staat zo in de Grondwet.

De heer Etienne De Groot : Het is toch zo dat u het diploma met de titel kinesithérapeut alleen aflevert aan de mensen die een vierjarige HOLT-opleiding zullen volgen ?

Minister Luc Van den Bossche : In dit verband zijn er twee diploma's. Ten eerste is er natuurlijk het diploma dat wordt afgeleverd door het HOLT. Ten tweede is er een licentiaatsdiploma, dat door de universiteit wordt afgeleverd, na een licentie in de kinesithérapie.

De heer Etienne De Groot : Dat diploma is echter niet vereist om het beroep uit te oefenen.

Minister Luc Van den Bossche : De oorspronkelijke denkrichting volgend hebt u gelijk. Het is inderdaad zo dat men na vier jaar opleiding in het HOBU al een diploma kreeg waarmee men het beroep mocht uitoefenen. Door die licentie kreeg men dat bewijs van beroepsbekwaamheid als het ware voor een tweede keer.

Als men ingaat op mijn volgende suggestie zou dit wegvallen. Na drie jaar zou men twee mogelijke richtingen kunnen uitgaan. De eerste weg is een tweejarige licentieopleiding ; de tweede weg is het vierde jaar HOBU. De ene persoon krijgt zijn beroepsbevoegdheid na het vierde jaar HOBU ; de andere persoon na de twee licenties. Hierdoor kun-

nen we de situatie vermijden die u in uw opmerking – terecht – beschreef.

De heer Etienne De Groot : Ik ga over tot een volgend belangrijk punt. Door het Riziv wordt er geen onderscheid gemaakt tussen licentiaten en gegradueerden in de kinesithérapie. U weet dat daar verschillende redenen voor zijn. Dit heeft te maken met de historische ontwikkeling binnen het Riziv. Het heeft ook te maken met de interne machtsverhoudingen in de Conventiecommissie en in de Technische Raad binnen het Riziv. Zelf heb ik al goed samengewerkt met zowel gegradueerden als licentiaten. Nu moeten we echter kiezen voor de toekomst.

Ik wil nog iets zeggen over die conventies. Het is ook daar dat de nomenclatuur wordt vastgesteld, evenals de voorwaarden waaraan de beroepsbeoefenaars moeten voldoen. Dat is natuurlijk niet altijd perfect. Enkele maanden geleden heb ik nog aangehaald dat onze sociale zekerheid zo is uitgebouwd dat er voor de kinesithérapie zelfs een nomenclatuurnummer bestaat voor een collectieve voorbereiding van de bevalling zonder vrees in gemeenschappelijke woonplaatsen van bejaarden. Men aanvaardt ook dat de kinesithérapeut elektrotherapie mag toepassen onder toezicht van een fysiotherapeut, op voorwaarde dat die zich ergens in het gebouw bevindt.

Ik heb niet gezegd dat de universitaire opleiding alleenzaligmakend is, en dat daar niet aan moet worden gesleuteld. Ik ben er in ieder geval van overtuigd dat een moderne universitaire opleiding kinesithérapie waardevol is, en dat die best inpasbaar is in het statuut waarin de wet-Diegenant voorziet. U zegt dat de universiteiten vroeger nooit hebben gesproken over kwaliteitszorg.

Mijnheer de minister, u weet ook dat het om een recente trend gaat, die tijdens de laatste jaren is ontstaan. Ik meen dat het decreet-Coens over de universiteiten de aanzet vormde voor het opleggen van kwaliteitszorg en -bewaking. We stellen zelf vast dat de Vlaamse regering nu pas initiatieven neemt in verband met de kwaliteitszorg in de gezondheidsvoorzieningen en de welzijnsvoorzieningen. Het nastreven van een betere kwaliteit in de geneeskunde en de welzijnszorg is een recente trend.

Minister Luc Van den Bossche : Ik betwist dat niet. Ik heb enkel verklaard dat inzake de interne kwaliteitszorg de meeste universiteiten wat nederigheid moeten opbrengen. Ik heb ook gezegd dat er

Van den Bossche

slechts één is die duidelijk pogingen onderneemt : de Katholieke Universiteit van Leuven. Bij de anderen is de toestand erbarmelijk, niettegenstaande mijn herhaalde vragen over deze kwestie. Sommige verantwoordelijken onder hen zijn dan mensen die nu les geven over kwaliteitsdenken. Dat vind ik zeer jammer.

De heer Etienne De Groot : Gelukkig geef ik geen les over kwaliteitsdenken. Ik wil nogmaals benadrukken dat de universitaire opleiding behouden moet blijven. Dit behoud past volledig binnen de optie om wetenschappelijk onderzoek en onderwijs met elkaar te verbinden. Ik kan me goed indenken dat er een compromis uit de bus komt, waarbij kan worden samengewerkt tussen de verschaffers van een HOLT-opleiding en de universiteiten. De universitaire opleiding kinesitherapie is nauw verbonden met wat er in de faculteit Geneeskunde gebeurt. In de snijzalen van die faculteit kunnen de kinesitherapiestudenten een deel van hun opleiding krijgen.

Ik beweer niet dat in de HOLT-scholen geen wetenschappelijk werk wordt verricht. Daar moet alles echter nog worden opgebouwd, terwijl de universiteiten over een decennialange traditie beschikken. Het zal in de HOLT-scholen veel tijd vergen om vanaf nul te beginnen en een bepaalde werkwijze en methodologie te ontwikkelen. In het licht van uw uitspraak dat er zelfs aan de universiteiten kwaliteitsproblemen bestaan, zal men begrijpen dat de HOLT-scholen dit niet op één, twee of vijf jaar kunnen uitbouwen. Dit zal veel tijd, geld en inspanningen kosten.

Ik zou een vergelijking willen maken : uw plannen roepen bij mij het beeld op van excentrieke Amerikaanse miljardairs, die vroeger in Europa kastelen kochten. Zij braken die kastelen steen voor steen af, om ze dan ergens in de woestijn in Arizona met veel moeite opnieuw op te bouwen. Ik vrees dat u iets gelijkaardigs wilt ondernemen. Ik hoop dat u beseft dat dit weinig zin heeft.

U hebt daarstraks vermeld dat we elkaar reeds lange tijd kennen. U herinnert zich nog dat we samen aan de universiteit veel acties hebben gevoerd. Die acties waren voornamelijk gericht tegen de minister van Onderwijs.

Minister Luc Van den Bossche : Wij hadden toen geen professoren nodig om ons te zeggen hoe we actie moesten voeren.

De heer Etienne De Groot : Ik sta nog steeds een beetje aan de andere kant van de barricade. U herinnert zich nog wel dat het noodzakelijk was om ons te verzetten tegen bepaalde beslissingen van de toenmalige minister Vermeulen. We voerden daar gesprekken en discussies over. We moesten beroep doen op politici om in het parlement steun te verwerven om de minister tot een beter inzicht te brengen. Ik hoop dat mijn interpellatie een soortgelijk effect zal teweegbrengen. (*Applaus bij de VLD*)

Minister Luc Van den Bossche : Ik wil u eraan herinneren dat we toen ontelbare keren tegen professoren hebben geageerd, en zelfs een decaan ten val hebben gebracht.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : De heer De Groot waarschuwde ons dat de nieuwe HOLT-opleiding niet zomaar mag worden gecreëerd. De repliek van de minister stelde me teleur. Hij zegt dat hij de professoren niet manu militari naar de onderhandelings-tafel kan brengen. Nochtans is het de verantwoordelijkheid van de minister om ervoor te zorgen dat de docenten die gestalte moeten geven aan de nieuwe richting nauw samenwerken met de universiteiten.

Op één vraag kreeg ik geen antwoord. Houdt de minister rekening met de rationalisering binnen de nieuwe HOLT-opleiding ?

Minister Luc Van den Bossche : Daar hebben we nog geen pasklare oplossing voor. Dat is zeker nog een van de onderliggende problemen wanneer we een toelatingsproef instellen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer De Groot werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Herman Suykerbuyk tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van de Intergouvernementele Conferentie van de Europese Unie

Interpellatie van de heer Karel De Gucht tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van de Intergouvernementele Conferentie van de Europese Unie

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heren Suykerbuyk en De Gucht tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van de Intergouvernementele Conferentie van de Europese Unie.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot verdaging van een agendapunt

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk : Mijnheer de voorzitter, de minister-president was van mening dat het vorige punt slechts een half uur zou duren en hij kan blijkbaar niet lang meer aanwezig blijven. De heer De Gucht, andere collega's en ikzelf zijn bereid om de interpellatie uit te stellen.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik heb met veel belangstelling het debat gevolgd. Ik ben van mening dat iedereen bereid is om de interpellaties binnen veertien dagen te behandelen.

De voorzitter : Deze interpellaties worden uitgesteld tot de volgende plenaire vergadering.

INTERPELLATIES (Regl. art. 73) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer Willy Kuijpers tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de kennis van de Vlamingen inzake de Vlaamse instellingen en de advertentiecampagnes terzake

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de interpellatie van de heer Kuijpers tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de kennis van de Vlamingen inzake de Vlaamse instellingen en de advertentiecampagnes terzake.

De heer Kuijpers houdt vandaag zijn laatste toespraak in ons parlement, ik vraag dan ook bijzondere aandacht voor onze collega.

De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer Willy Kuijpers (Op de tribune) : Ik wil de voorzitter bedanken voor zijn inleidende woorden.

Iedereen wordt wel enigszins nostalgisch als hij zijn laatste parlementaire interpellatie houdt. Mijnheer de minister-president, ik zou dan ook willen beginnen met een verwijzing naar mijn klein verleden : het leeuwsymbool dat hier voor ons in het tapijt geweven ligt, noopt me hiertoe. Toen we in de voorlaatste klas van het middelbaar onderwijs te Leuven zaten, moesten we in de loop van de eerste vrijdag der maand steeds gaan biechten ; in mijn geval bij onze klassenleraar ! Na het opbiechten van onze pekelzonden ontvingen we dan de vrede des Heren. Maar de allerlaatste zin van de biechtvader luidde dat jaar bij mij, ik citeer : Ga in vrede, en verwijder dat leeuwenspeldje. Einde citaat. Ik wil in het midden laten of dit gefluisterd bevel negatief bedoeld was. Ik denk eerder dat onze leraar bekommerd was om wat er van die rebelse jongeman zou worden. Ik kwam thuis, verontwaardigd. Beeld u de situatie in : mijn vader was heel- Nederlander en de leeuwenvlag stond thuis in hoog aanzien. Hoe kon het volgens onze huiscultuur dat die priester-leraar ons vroeg – in een biechtstoel dan nog – om dat leeuwenspeldje te verwijderen ? Mijn vader vroeg me wat ik zou doen. Ik zei dat ik het er zou laten. En mijnheer de minister-president, dat verguisde leeuwenschildje hield ik opgespeld. Meer nog, het ligt hier voor ons, grondwetgegeven, in ons Vlaams Parlement als basissymbool.

Kuijpers

Vijftig jaar geleden werd de IJzertoren opgeblazen. In die periode kwam mijn vader thuis, wenend, woedend, omdat onze vrede en die van de frontsoldaten, die toch op tolerantie stoelde, hatelijk was verstoord. Het vredessymbool met in vier talen ; Nooit meer Oorlog : laffelijk 's nachts opgeblazen. Je moet dat – psychologisch – als kleine jongen meemaken. Als je dan precies vijftig jaar later dag-op-dag, 17 maart 1996, de openingszitting van het autonome Vlaams Parlement in dit nieuwe gebouw meemaakt, dan betekent dat meer dan wat ik nu beschrijven kan.

Ik roep dit beeld op bij het begin van mijn interpellatie, omdat heel wat mensen die hier nu zetelen, totaal buiten dat basisgegeven van onze wordingsgeschiedenis naar identiteit staan. Ik volgde zelf nog les in een tweetalige lagere school waar de Franstalige zichtbaar de betere afdeling was ! Daar bracht men zijn boterhammen mee in een mooie doos en werd men uiteraard voorkomender door de Broeders behandeld. Bij ons, Flaminis, daarentegen werd het papier van de slager gladgestreken om het te herbruiken. Een symbool voor die periode in Vlaanderen ! Die tijd is voorbij . Op 1 januari ben ik zestig jaar geworden. Oud genoeg om even in de achteruitkijkspiegel naar Europa te zien, bezorgd voor morgen hoe de Vlaamse identiteit de toekomst kan waarmaken, zoals wij het met onze generatie deden.

Sommigen smalen omdat wat ik nu zeg. Kijk maar naar wat Marc Reynebeau schreef in Het klauwen van de Leeuw. Of kijk naar wat andere jonge historici en sociologen zeggen. Ik denk dan aan Dieter Lesage, Stefan Hermans, Tom Paulus en Jo Tollebeeck. Ik citeer hun namen uit het bredere artikel hierover van Hugo Schiltz in het jongste nummer van Vlaanderen Morgen. Als noties zoals gemeenschap en volk voor die geschoolde mensen bijna een blinde vlek betekenen en zeer afstandelijk worden benaderd, dan vraag ik me af of het geschiedkundig collectief geheugen over onze fluwelen revolutie, die ik en nog vele anderen hier aanwezig hebben meegemaakt, niet snel – verward – zal wegebben. Dat doet me uiteraard nu reeds pijn. Er kan geen goed gezag ontstaan zonder goede geschiedenis. Er kan geen democratie voor morgen worden opgebouwd, zonder inzicht van het verleden en zonder dienstbare identiteit. En daarover gaat mijn laatste interpellatie.

In dat verband verwijs ik naar de figuur van Lodewijk Dosfel. Net zoals onze huidige voorzitter was hij van Dendermonde. Hij leefde tussen 1881 en

1925 in een bewogen tijd. Dosfel was de eerste professor die in die tijd eigentijds heeft gepleit voor – ik citeer – een goed Vlaams gezag. Hij zou na de Eerste Wereldoorlog, op 17 juli 1920, tot 10 jaar gevangenis worden veroordeeld. In het licht van deze interpellatie heb ik zijn tekst uit 1923 over de Vlaamse nationaliteit herlezen en die verbonden aan de zin die een vrijzinnige, namelijk August Vermeylen, uitsprak toen hij in Gent in 1930 het eerste Vlaamse academiejaar opende. We moeten Vlaaming zijn om Europeaan te kunnen worden. Mag ik beklemtonen hoe profetisch deze woorden wel waren ?

Mijnheer de voorzitter, ik zou in dat verband willen verwijzen naar de eerste rede van wijlen Volksunie-senator dr. Leo Elaut in de voorloper van dit parlement. De toenmalige Nederlandse Cultuurraad die op 7 december 1971 werd opgericht. Zowel hij als de ondervoorzitter van de eerste Cultuurraad, de heer Maurits van Haegendoren legden de nadruk op het oogmerk van de Vlaamse Beweging : op zoek naar een identiteit ! Moet ik verwijzen naar de toen baanbrekende inzet van Frans Van der Elst die tussen 1958 en 1961 gedurende vier jaar in het parlement eenzaam het begrip federalisme als goede bestuursvorm ontleedde en onvermoeibaar de wording van de Vlaamse identiteit ter sprake bracht ? Geringschattend – tot op heden – spreekt men over de communautaire problemen ! Niets is minder waar dan dat. Wij groeien naar een natie – opnieuw ! – in Europa. En daarvoor moet de identiteit gevormd en onderhouden worden. Dienstbaar, zonder über-ich, zonder staatsnationalisme.

Ik heb hier de resultaten van het onderzoek terzake dat in uw opdracht werd uitgevoerd, mijnheer de minister-president. Hierin staat te lezen dat op dit moment nog maar 20 percent van de Vlamingen weet wat het begrip federalisme inhoudt. Mag ik verwijzen naar de inspanningen van een reus als gewezen minister Hugo Schiltz, die met zijn taaiheid en met zijn VU-ploeg de dubbele grendel, ingevoerd in 1970-1971 in het unitaire parlement – nu het federale parlement – heeft doen overwinnen ? Hierbij ging hij in tegen heel veel mensen, die om uiteenlopende bedoelingen dergelijke staatsvormende figuur maar al te graag verdoemden. Hij heeft doorheen het St.-Michielsakkoord, met de verkiezing van 21 mei 1995 voor dit Vlaamse Parlement, deze noodlottige grendels met een unie van het volk overstegen. Dit is de kern van mijn betoog : we zijn de enige meerderheid ter wereld met een zwakke collectieve identiteit en waar het algemeen stemrecht werd prijsgegeven. Onze dubbele zwakte bestaat erin dat door de

Kuijpers

grondwetsherziening van 1970, met haar dubbele grendel in het nu federale parlement, men parlementair een tweederde meerderheid en de helft in iedere taalgroep voor onze natie-opbouw moet hebben. Wie voorbijgaat aan dit staatsgegeven, kan de weg van de regionalisering van Europa niet opgaan. Wie durft daarenboven voorbijgaan aan het invullen van de filosofische onderbouw van het federale samenlevingsgezag, namelijk het leven in kringen en dit vanuit een Vlaamse identiteit? Hij ontkent de toekomst van Vlaanderen in Europa. Een dergelijk leven begint in ieder dorp. Die boodschap gaf Maurits Coppeters op 14 juni 1977 als voorzitter van de Cultuurraad reeds mee. Evalueren wij dit gegeven, nu bijna 20 jaar later?

Mijnheer de minister-president, u liet een universiteitsstudie uitvoeren over De kennis van de Vlamingen over de Vlaamse overheid en hun houding ten opzichte van haar advertentiecampaagnes. De besluiten van deze studie dragen de datum van 15 juli 1995. Mijnheer de minister-president, bent u bereid om samen met de basis, in een federalistische geest, met de 308 burgervaders en -moeders en bestuurscolleges op basis van deze studie rechtstreeks hieromtrent te dialogeren? We weten op dit ogenblik welk Vlaams centralisme en neo-belgicisme volop in het nog steeds bevoogd Vlaanderen aan de gang zijn. Dat nieuwe centralisme ervaren velen onder ons zetelend in het gemeentebestuur, ook vanuit het Markiesgebouw, het Martelarenplein of de Boudewijn. Bijna dictatoriaal komen een aantal plannen van Brussel op bijvoorbeeld Herent neer. De factuur van deze plannen moet echter zonder meer op lokaal niveau worden betaald. Dat soort besturen is een vermindering van een gedurfd-doorleefd federalisme. En ook gaat deze werkwijze voorbij aan de opbouw van een Vlaamse identiteit met een goed gezag, zoals Dossel het ons voorhield. En mogen wij voor die gezags- en identiteitsvorming over de oorlogsstaatsgrens van 1839 heen kijken?

Mag ik dat zonder meer de heel-Nederlandse gedachte noemen? Mijnheer de minister-president, het Belgische staatsmodel is alleen al naar zijn grenzen toe een mislukte pannenkoek. Ik zie ons daar nog altijd zitten in het vierde studiejaar bij Broeder Herman. We mochten een blinde kaart invullen. De Noordzee aflijnen ging goed: dat was gewoon een rechte lijn. Dan begonnen echter de problemen. Onder de Schelde door, boven het Meetjesland, vond ik het al bijzonder moeilijk. Bij die krul stelde ik me de vraag hoe die rest-Nederlanders aan de overkant van de Schelde konden

geraken bijvoorbeeld om hun officiële papieren te laten invullen! Vervolgens kwam ons Brabant dat met het tekenpotlood kronkelend doormidden werd gesneden. Zelfs de huidige varkenspest die even over de staatsgrens een stuk van Brabant teistert heeft er evenmin een boodschap aan! De varkenskoorts houdt niet op aan die grens. Ze heeft er niets mee te maken, evenmin als de mensen. De oorlogslijn en wat er ooit aan baronieën huisden waren bepalend voor de staatsgrens.

Wat verder naar beneden ligt midden in de Maas de staatsgrens. Dat vond ik op het eerste zicht wel rechtvaardig: zo kreeg iedereen wat van het water! Daar kon ik met mijn kinderlijke gedachten van het vierde studiejaar nog bij. Maar ter hoogte van Maastricht had ik het dan weer moeilijk: de staatsgrens ging met een bocht op de westeroever om de stad heen. Ik vond dat onfatsoenlijk. Mijn vader legde me later uit dat staatslui op het kasteel van Maastricht in 1839 een kanon lieten neerzetten en waar de kanonskogels vielen, ontstond de staatsgrens! Toen we in die streek als jongelui fietsten, leefde burgervader J. H. uit V. nog niet. Wel ontmoetten we wat verder dat wormstegig Duits aanhangsel, een schijncadeau als overwinningresultaat uit de eerste wereldoorlog: Eupen en Sankt-Vith. De grootvader van de heer Nothomb eiste na de IJzertragedie dat dit koninkrijk veel groter zou worden, dat we het hele Rijnland zouden krijgen! Men stuurde ons in Versailles echter wandelen met twee van de dertien Akense bestuurskantons. Dat vergelijk werd in hoofdzaak bepaald volgens de belangen van de wolnijverheid in Verviers door de loop van de waterhoogtelijn en volgens de belangen van adellijke jagers van toen in het Hertogenwald. De inwoners van Eupen en Sankt Vith werden zonder enige eerbied voor hun identiteit de nieuwe Belgen. De postzegel die onlangs werd uitgegeven reduceert hun woongebied zelfs tot Oostkantons, Oostkantons van wat en voor wie? Men heeft op dezelfde wijze het historische Luxemburg in twee stukken geknipt: aan de ene kant een volwaardige staat, het Groothertogdom Luxemburg, met een titel die bij ons niet eens door de voordeur kan, en aan de andere kant een provincietje, dat zijn Duitstalige minderheid vanuit Wallonië zag verfransen. Over identiteit gesproken... En de daarbij aanleunende lidstaat van de Europese Unie, het Groothertogdom-Luxemburg, is een fiscaal paradijs geworden waar ondermeer een grote Vlaamse bank haar beste filiaal heeft. We hebben vijf jaar lang als Europees parlementslid naar Straatsburg gespoord. We hebben tal van goede Vlamingen zien zitten op de trein. Zij zijn natuurlijk niet corrupt – de anderen wel!, – maar zij zaten met hun zware handtas op de knieën

Kuijpers

met al de benodigdheden erin. Niemand protesteerde daartegen, zeker de ontvanger niet, want Luxemburg is een staat. En wat een staat doet is heilig ! Zelfs de schijnheiligheid. Groot of klein ? Dat heeft geen belang. Vergeet het niet : Luxemburg is kleiner dan het kiesbisdom Leuven !

Minister-president Luc Van den Brande : Ik wil daar even op reageren.

De heer Willy Kuijpers : Hebt u ook een Luxemburgse rekening ?

Minister-president Luc Van den Brande : Wees gerust, ik heb geen vijf jaar naar Luxemburg gespoord. De huidige Luxemburgse premier heeft me ooit gezegd : we zijn inderdaad klein, maar julie zijn een klein land en wij zijn een grand duché. Dat legt toch een ander accent.

De heer Willy Kuijpers : Ik dank u voor deze aanvulling, want ze brengt me terug bij Broeder Herman. Hij hield ons die mislukte pannenkoek op de kaart voor als het grootste en beste vaderland der vaderlanden. Ik heb later vastgesteld dat we meer buitenland hebben dan binnenland. Ook financieel is dat zo.

In het Luxemburgse Martelingen – en niet Martelange – zijn de benzine, sigaretten, geestrijke dranken enz... aan de ene kant van de weg vele procenten goedkoper dan aan de andere kant. Dit misbruik wordt niet ten kwade geduid. Dit soort staatsnationalisme van de grenzen wordt als normaal getolereerd. Want het gaat over staatsgrenzen, zelfs binnen de EU. Ik zou verder kunnen beschrijven hoe misdadig men de Ardennen doormidden heeft gedeeld. Mag ik het daarbij hebben over de zee-engte van Givet, die de Maascontrole aan Frankrijk schonk en waar men dezelfde staatsgrenzenkronkel heeft bedacht als in Maastricht, daar ten voordele van Nederland ?

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Gezien de gevaarlijke tijden waarin we leven, zou ik willen preciseren dat de heer Kuijpers en ik door Luxemburg naar Straatsburg spoorden zonder halt te houden.

De heer Willy Kuijpers : Wel integendeel. Dat gereis heeft onze vriendschap en onze ellenlange gesprekken over de toekomst van Europa geen schade toegebracht. Wat veder reden we doorheen een ander bevochten stuk taalgrensgebied, Elzas-

Lotharingen. Veroverd zoals de Elzas met verlies aan identiteit. Dit is het Europa van het verleden. We moeten dringend op zoek naar het nieuwe Europa van al de geminoriseerde volkeren. Maar onze eigen blinde kaarttocht gaat langs de staatsgrens verder. We komen bij de doormidden gedeelde Leie. Bij de vier miljoen Frans-Vlamingen die sedert de Vrede van Utrecht in 1713 is bezegeld in Frankrijk leven. Ik herinner me levendig hoe dikwijls we over de schreve met Frans-Vlamingen in Belle, in Sint-Wilhoksberg en elders vergaderden. Een douanier hield ons op een bepaalde avond bij zo een tocht tegen en wees op de boeken die we bijhadden. Hij vroeg voor Frankrijk een invoertaks op de boeken. We zeiden dat we Europa kwamen opbouwen in ons land met nadruk op ons ! We gingen burgers van ons volk die hun taal en identiteit verloren hadden, opzoeken. Dat antwoordde ik in mijn schoolfrans, aan de wat verbaasde douanier. Maar we mochten zonder betalen de grens niet over. We moesten invoertaks betalen. Ik hoorde dat zijn Frans zangerig was en zag en rook dat hij aangeschoten was. Hij was een gestrafte douanier uit Toulouse – wat eigenlijk Tolosa heet – en verbannen naar het verre noorden. We begonnen een ander gesprek en ineens viel dat douanemasker af en viel evenzeer de staatsgrens weg. We lieten de auto staan en gingen samen een pint pakken. De staatstaks bestond niet meer en ik was uiteindelijk al even aangeschoten als die douanebeambte. Wij kwamen in die toestand vlug tot het besluit dat we gestrafte Europeanen waren. Hij apprecieerde het als verbannen Occitaan dat ik la langue maternelle ging aanleren over de schreve. Ziedaar in een notendop het geregionaliseerd Europa waarvoor de toekomst begonnen is.

Zijn wij nostalgisch ? Nee, wij zijn op de eerste plaats verdraagzaam, op zoek naar een betere thuis voor de volkeren. Zelfs na al de oorlogen die men ons heeft aangedaan, blijven wij pacifistisch en volgens de weg van de geleidelijkheid werken. We weerstaan daardoor beter de imperialismen ten allenkante dan met geweld of volgens slogans te handelen. Als ik zie hoe mijn vader zich tegen het belgicisme en tegen de verfransing en de verduitsing heeft verzet, dan mogen wij blij zijn dat wij in verdraagzaamheid met nieuwe dekreten een Europa kunnen uitbouwen. Het doet me echter pijn als ik uit het onderzoek leer dat het langzaam verworven Vlaams Parlement maar door 13 percent van de bevolking gekend is. 12 Percent van het volk waarvoor wij hier over een mandaat beschikken, weet wat een decreet is. 15 Percent slechts weet wat de GOM betekent. U weet hoe belangrijk de gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen zijn ; ook om interregionaal de staatsgrenzen te overstij-

Kuijpers

gen. West-Vlaanderen gaat ons daarbij voor en sloot een reeks akkoorden met Zuid-Frans-Vlaanderen. Het is immers vanuit Kortrijk maar een sprongetje naar Rijsel. Het is toch duidelijk dat ook economisch beide streken één geheel vormen. En men kan er toch niet omheen dat er tussen Nieuwpoort en Duinkerken de verbondenheid van een kustcultuur heerst. Zoals Duinkerken een logische vervoersband heeft met Antwerpen en Rotterdam, en een gemeenschappelijke havenpolitiek in Europa moet volgen boven het centralisme van Parijs, Brussel en Den Haag heen.

Mijnheer de minister, het is belangrijk geweest dat u – vrij vlug – na tientallen jaren Belgisch getalm en Waalse blokkade de eerste vier internationale akkoorden van Vlaanderen met Nederland hebt gesloten. Want wij hebben een stevige Vlaams-Nederlandse onderbouw nodig, voor de heropbouw van onze identiteit. En dan betreur ik opnieuw het kromme denken van mensen voor wie gemeenschap en volk blinde vlekken zijn, mensen die vinden dat het begrip Vlaams fasciserend zou zijn. Elke objectieve waarnemer moet toch toegeven dat de bevrijdende Vlaamse Beweging niet bekrompen of gevaarlijk is. Een Vlaamsnationalisme is niet fascistisch, ook al kan het heden ten dage bij één partij die richting uitgaan. Maar ik vraag als voorbeeld in dat verband aan de socialisten: laten zij zich ontmoedigen om socialist te zijn, omdat Stalin dat mooie woord zo deerlijk heeft misbruikt? Volksnationalisme is een even dynamisch begrip als wat liberalen en christenen zo dikwijls met hun eigenheid zagen gebeuren binnen de parlementaire democratie. Een voorbeeld. De vooraanstaande socialist, de heer Kamiel Huysmans kwam destijds op voor de wet op de lijkenverbranding. U weet dat hij een verbaal buitenbeentje was. Het kwam bij de eindstemming aan op enkele stemmen zoals dat tegenwoordig ook hier vaak het geval is. Hij zei: Vooraleer u gaat stemmen wens ik me in het bijzonder te wenden tot de christenen in deze zaal. U gelooft immers tot hier toe dat een dood lichaam, als tempel van de Heilige Geest, niet verbrand mag worden. Maar ik zeg u nu: wees eigentijds en denk na hoeveel gelovigen destijds tijdens de inquisitie levend verbrand werden.

Het was een boutade, maar ze zat. De wet op de lijkenverbranding is erdoor gekomen. Hebben de christenen daardoor hun identiteit in het parlement verloren? Helemaal niet. Identiteit – ik herhaal het – is een dynamisch gegeven, zowel voor de filosofie van het besturen als voor de partijpro-

gramma's. De nuttigheid en de dienstbaarheid, de waarde van onze identiteit, is voor de toekomst van het socialisme, van de groene filosofie, van de christen-democratie en van het liberale gedachtegoed ook belangrijk. Uw onderzoek, uitgevoerd onder leiding van de professoren Billiet en Swyngedouw door Bart Cambré en zijn medewerkers, vraagt om de nuttigheid en de dienstbaarheid van een identiteit praktische vorm te geven voor onze thuis, voor Vlaanderen. Partijen, stromingen, filosofieën en allen die de maatschappij een goed hart toedragen, moeten die mee helpen invullen voor een nieuwe wereld.

Ik kom graag thuis, en we hebben heel wat gezwoven. We waren graag in Litouwen, in Baskenland, in Koerdistan, bij de Indianen in Latijns-Amerika, in Kosovo, enzovoort, maar we kwamen graag thuis. Zeker nadat we in de gevangenis hadden gezeten in het Armeense Jerevan of toen we afgerost waren onder de Francodictatuur! We kwamen graag thuis. Dat is – samengevat – de basis om voor een identiteit te zorgen. Een gevoel zal u kritisch zeggen. Neen, een noodzaak om in de kleine gemeenschap geborgenheid te vinden.

Die identiteit vertrekt vanuit de kleinste gemeenschap: de wijk in het dorp. Hoe lelijk Vlaanderen ook gebouwd is, het is toch ons Vlaanderen, waarvan we nu de littekens van oorlogen en van de lelijke staatsgrenzen moeten inhalen. Hoe zal de Vlaamse regering zich hiervoor inzetten?

Mij heeft dit proces van wording een heel leven bezielde. Het spijt me dus dat België en degenen die daarvoor de verantwoordelijkheid hebben gedragen, er feitelijk de oorzaak van zijn dat dit onderzoek voor het jaar 2000 zo negatief is. We zien dat weliswaar 43,9 percent kan zeggen wat 11 juli betekent, maar de eigenlijke eindterm van 11 juli wordt door hen niet ingevuld. En ik weet ook dat men dit gegeven niet uit zijn verband mag rukken, tot ons volk eerst in de zin van ons volk alleen. Dat is fout. Een volk leeft immers niet alleen. De beste vrienden thuis kunnen Walen zijn. U mag dat gerust van me aannemen. Wederzijdse eerbied is daarvoor noodzakelijk. Maar zonder gesprek groeit ook die niet.

Toen ik de jongste keer in Wallonië in discussie trad, met José Happart, dan vroeg men me in de zaal: Est-ce que vous allez inviter José Happart chez vous? En ik heb geantwoord: Bien sûr, sauf une petite condition, qu'il parlera aussi bien le Néerlandais chez nous que nous autres le Français. En dan krijgt men applaus van meer dan de helft in zo'n rokerige zaal ergens te velde in Wallonië. De

Kuijpers

Vlaamse regering moet met een dragende Vlaamse identiteit het grote gesprek van 1999 voorbereiden.

Zij die menen dat ze in Europa alleen of tegen de anderen kunnen leven hebben ongelijk. Omdat we economisch en sociologisch reeds een natie geworden zijn kunnen we dat gesprek aan. Wij zijn inderdaad een natie. Volwassen ? Allesbehalve, want we moeten nog die twee drempels over : identiteit en geregeld buerschap. Zeker in West-Europa worden naties niet gemaakt door grote massa's ; politici kregen daarvoor de verantwoordelijkheid in de parlementaire democratie. Een opdracht dus.

We moeten onze identiteit kunnen meegeven aan onze gemeenschap. Die identiteit mag en moet – zoals ik het reeds zei – worden belicht vanuit verschillende filosofische kleuren. Vanuit die heerlijke regenboog die we hier samen parlementair beleven kunnen we véél aan.

Ik zou graag van u willen vernemen, mijnheer de minister-president in hoeverre deze studie voor uw beleid richtinggevend zal zijn. En hoe u die Nederlandse identiteit in Europa, die over drie staten verspreid ligt, praktisch zal verbouwen. Stap-na-stap.

Het is duidelijk dat we naar een wereld evolueren met een heel grote vrije markt, onder een Engels-talige huid, met een grote vrijheid, maar gediceerd door de winstvererving van grote multinationale bedrijven. Kan zoiets zonder regionaal tegengewicht ? Neen zult u zeggen. En toch hebben velen onder ons – met wereldkwaliteiten – die pleinvrees. Het moet me van het hart dat een aantal Vlaamse wereldvedetten en -gezelschappen op dit ogenblik optreden of sporten met op de achtergrond de vlaggen van bijvoorbeeld de Generale of van General Motors, maar schrik vertonen voor onze leeuwenvlag. Waarom die pleinvrees ? Tijdens de volgende algemene vergadering zal het Vlaamse Parlement met onze resolutie het Baskenland eenparig verdedigen. Daar zien we hoe eenparig de Ikurrina wordt geëerd, de Baskische vlag dus. Een detail wellicht, maar een symbool en dus belangrijk. Toen we samen rond de door de Sovjets bedreigde televisiezender in Vilnius-Litouwen stonden, hing de Litouwse vlag reeds vrij in de vrieskou. Ook in Servië zie je telkens de natievlag in de betogingen. En wees overigens gerust, ik vereenzelvig me niet met de Servische oppositie in haar geheel, want die zal zich voor een goed deel binnen enkele maanden wel anders laten kennen. Een vlag, collega's, moet de lading, de democratie

dekken. Die lading kan van generatie tot generatie verschillen. Maar de vlag blijft in wezen wel dezelfde.

Mijnheer de minister-president, vanuit de rechtstreekse verkiezing op 21 mei 1995 werd u verkozen in een der hoofdsteden van de Nederlanden, Mechelen. U hebt de trein op gang gebracht om dit volk met allerlei eigentijdse technieken, waaronder advertenties, een identiteit te laten beleven. We zullen ze nodig hebben als we niet allen het modieuze Engels willen consumeren dat ons ondermeer via de fax en de e-mail wordt opgedrongen en op een arrogante manier via de economie wordt ingelepeld vanuit het verre Washington of elders vanuit een ander hoofdkwartier.

Een van de eerste arbeidersstakingen waaraan ik als parlamentslid heb deelgenomen vond plaats bij het Sylvania-bedrijf te Tienen. In mijn woede om het verlies van de renderende afdeling die flitsblokjes voor foto toestellen vervaardigde, trok ik naar de Verenigde Staten – wees gerust, op eigen kosten – om er het protest van de arbeiders uit het Hageland te bepleiten in de hoofdzetel. De man die me ontving zei nadenkend, zich herinnerend : oh yes, we have that plant in Belgium. Hij moest gaan zoeken in de kaartenkamer tot hij Tienen vond en bracht wat waardering op voor het Hageland dat ik zo verdedigde. Toen wilde hij mij overtuigen dat het ging om het verplaatsen van het kapitaal en de productie, en op het eind van dat ene kwartier was ik voor hem ingepakt. Ik begreep dat de Vlaamse volkskracht, waar Lodewijk de Raet zo duidelijk voor was opgekomen en de problematiek van ons achtergesteld Hageland aan die man voorbijging. Om die internationale krachtmeting aan te gaan hebben we een goed bestuur nodig en een volkskracht gedragen door identiteit die in een Vlaams parlement gestalte krijgt. Ik ben blij dat ik tot dit parlement met zijn eerste generatie rechtstreeks verkozenen heb mogen behoren, en we zullen nu in een van die 308 gemeenten van Vlaanderen die idee als burgemeester verder blijven zetten. U weet dat het karkas van mij een deuk heeft gekregen, maar de geest, mijnheer de voorzitter, zet zich voort, bijvoorbeeld omtrent de HST in Brabant, een internationaal gegeven binnen een R.O.-strijd die we samen voeren. Ik wil u bedanken voor de toekomstgerichte geest in deze vergadering. Zij die het genoeg hebben gehad om ook in het Europees Parlement, de Kamer of de Senaat te zetelen, weten uit die ervaring dat hier een heel andere geest van verbondenheid en samenspraak heerst dan in die andere parlementen. Dit is een

Kuijpers

samenlevingsgave die we ook voor de toekomst van ons volk moeten handhaven. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Olivier heeft het woord.

De heer Marc Olivier (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter mijnheer de minister-president, collega's, namens onze fractie wil ik een woord van waardering uitspreken voor de heer Kuijpers. Hij heeft de wereld rondgezworven en in het federale parlement heeft hij soms op een turbulente manier de zaken op hun kop gezet. Samen met zijn fractie heeft hij bijgedragen tot het ontstaan van het Vlaams Parlement. In naam van vele collega's dank ik hem hiervoor.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, er werd gesproken over de ontwikkeling en het instandhouden van de Vlaamse identiteit en over het doorstromen ervan naar de 308 gemeenten en naar de gewone man in de straat. Door de studie van twee professoren zijn er heel wat schrijvende toestanden aan het licht gekomen. Het voorstel van decreet tot oprichting van het Vlaams Instituut voor Informatie en Promotie, ingediend in 1988 biedt een oplossing van het gestelde probleem. Het staat nog steeds als één van de eerste punten op de dagorde van de bevoegde commissie. Wat dit betreft, hebben we met de minister-president al meermaals gesprekken gevoerd.

De Vlaamse identiteit moet ruchtbaarheid krijgen in de wereld, dit niet alleen via advertenties, maar eveneens door middel van globale promotie, via publicitaire acties, voorlichtingscampagnes, enzovoort. De aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap op grote manifestaties is dan ook belangrijk. Ik pleit ervoor om nog meer delegaties naar het buitenland te sturen en om nog meer culturele akkoorden af te sluiten. Voor de heer Kuijpers zou dit een mooi afscheidsgeschenk zijn. Ik hoop overigens dat we elkaar nog dikwijls zullen terugzien en dat hij op het plaatselijke vlak nog veel zaken zal kunnen verwezenlijken. Hopelijk zal hij in de toekomst kunnen zeggen : het werk dat we in Kamer en Senaat, in Europa, maar vooral in het Vlaams Parlement hebben verricht, is niet verloren gegaan. Voor ons moet het de aanzet zijn om ons actief te blijven inzetten teneinde de Vlaamse identiteit bekend te maken in de hele wereld.

Mijnheer Kuijpers, namens vele collega's dank ik u nogmaals voor alles wat u hebt gedaan. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Van Grembergen had het idee om de heer Kuijpers zijn interpellatie hier te laten houden als afscheid en eerbetoon. Alle collega's die het meemaakten – het waren er niet genoeg – waren verheugd naar u te kunnen luisteren. Mijnheer Kuijpers, u getuigt van een gedrevenheid die zeldzaam is. Dat bewijst dat politiek niet op de eerste plaats iets is van rationaliteit maar van emoties, overtuiging en gedrevenheid. Dat is belangrijk. U bent daar het voorbeeld van.

U hebt grenzen verlegd. Ik herinner me, toen ik nog niet in de politiek zat, hoe u vestimentair grenzen verlegd hebt. U was de eerste die zonder stropdas het parlement betrad. Dat was misschien een stunt, maar u bent uw eigen imago trouw gebleven. Dat is een voorbeeld van hoe iemand op non-conformistische wijze toch met overtuiging aan politiek doet.

U hebt altijd grenzen verlegd. Ik vind dat merkwaardig, en ik wens u daarvoor te feliciteren. Op mij hebt u een blijvende indruk nagelaten. Men tracht vandaag de politici te verdelen in twee kampen, de oude krokodillen aan de ene kant en de zogezegde jonge zuiveren aan de andere kant. U bent een oude krokodil, maar u bent nog zo jong en fris van geest dat vele jonge politici aan u een voorbeeld kunnen nemen.

Bedankt voor wat u voor Vlaanderen en het Vlaams Parlement hebt gedaan. We verliezen met u een goede collega. Uw herinnering zal groot blijven en zal ons inspireren om verder met overtuiging te werken voor een beter Vlaanderen en voor een betere politiek in Vlaanderen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Sleecx heeft het woord.

De heer Jef Sleecx (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil het niet hebben over de Vlaamse identiteit maar over de wereldburger Willy. Als de heer Kuijpers het heeft over de Vlaamse identiteit, kan ik daar inkomen.

Wat ik voornamelijk van hem heb onthouden, is zijn wereldburgerschap waar we samen in soms penibele omstandigheden, ik denk aan Turkije, discussieerden over de mensenrechten. Ik heb de heer Kuijpers leren kennen als mens. Toen we in een dorp in Koerdistan zaten dat volledig geterroriseerd werd door Turken – de heer Van Rompaey was er ook bij – kreeg een van de advocaten een hartinfarct. Toen heb ik u bewonderd. U bemoeiderde die man. Er zijn een aantal zaken die ik ook kan, maar niet op de manier zoals u ze kunt.

Sleeckx

Onmiddellijk heb ik vastgesteld dat deze man zich thuis voelde. Hij voelde zich niet alleen. Het is niet aan zoveel mensen gegeven, dit te bewerkstelligen.

Ik heb met de heer Kuijpers vele malen zware discussies gehad. Ik ga daar niet meer op in. In een democratie is het nodig om te discussiëren. Een ding hebben we overstegen. Als het om mensen ging, tot welk ras ze ook behoorden, stond ik altijd bij, naast en achter de heer Kuijpers, desnoods met de vuist omhoog, klaar om te vechten.

Willy, ik moet bekennen dat ik u in zekere zin zal missen in dit parlement. Ik geef toe dat ik liever in het federaal parlement zitting had gehad. Ik zit enigszins anders in elkaar dan u. Ik kan echter begrijpen dat u zich echt thuis voelt in dit Vlaams Parlement. Ik voel me hier ook thuis maar toch had ik liever in het federaal parlement gehuisd. Dat zal uiteraard te maken hebben met de materie waarmee ik me bezighield. Ik zal u alvast ten zeerste missen en dat zeg ik niet om u te vleien. Dat komt recht uit het hart. Ik zal u missen omdat met u een stukje wereldburger zal verdwijnen uit dit parlement.

Het Vlaams Parlement moet uitstraling krijgen. Ik kan getuigen dat Willy Kuijpers het prototype is geweest van de uitdrager van het concept Vlaams Parlement. In alle hoeken van Europa, in alle hoeken van de wereld was Willy. Hij was daar waar er problemen waren. Dat is ook wat men verwacht van een volksvertegenwoordiger. Volksvertegenwoordigers moeten daar zijn waar er problemen zijn en niet op recepties. Willy, dat zijn zaken die ik in u heb geapprecieerd en ik zal u echt missen. *(Algemeen applaus)*

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, geachte collega, in tegenstelling tot de heer Sleeckx heb ik er geen spijt van dat ik in dit parlement ben terechtgekomen. Ik wil het ook niet hebben over de Vlaamse identiteit. Ik wil wel een poging doen de identiteit van de heer Kuijpers te omschrijven.

Ik ben te leen gegaan bij een Surinaams schrijver, Anil Ramdas, die nu in Nederland woont en onlangs een artikel heeft geschreven over identiteit. Het is eigenaardig een Surinamer in Nederland te horen pleiten voor een Nederlandse identiteit. Er staan bovendien merkwaardige zaken in

dat artikel die mijns inziens op u van toepassing zijn.

In dat essay citeert Anil Ramdas de filosoof Isaiah Berlin. Die schreef – en ik citeer : de beschaafde mens onderscheidt zich van de barbaar doordat hij de relatieve geldigheid van zijn overtuigingen onderkent en er desondanks onwankelbaar achter staat. Einde citaat. Ik denk, mijnheer Kuijpers, dat u een zeer beschaafde persoon bent.

Ik heb u eigenlijk leren kennen binnen het actie-wezen rond de Derde Wereld en in de bevrijdingsbeweging in Afrika. U weet dat ik geen nationalist ben. Uw nationalisme was echter een nationalisme dat niet alleen vleit en bewierookt maar ook bekritiseert en aanvalt, een nationalisme dat de eigen cultuur niet schaamteloos verloochent maar ook niet blindelings verheerlijkt, een nationalisme dat streeft naar bevrijding en waardigheid. Daarvoor bewonderen wij u. Nog veel geluk. *(Algemeen applaus)*

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, goede collega Willy Kuijpers, ik heb eigenlijk nooit dit gevoel ervaren bij het beantwoorden van een interpellatie. Ik dank trouwens ook de andere sprekers. Een interpellatie heeft immers tot doel het betrokken regeringslid vanuit de oppositie of de meerderheid te zeggen hoe goed hij of zij het doet. Dat is een eerste mogelijkheid.

Als tweede mogelijkheid kan een interpellatie ook een flagellatie zijn, als men de bewindsman wil kastijden.

Mijnheer Kuijpers, ik heb nauwgezet technische antwoorden voorbereid. Als u het echter goedvindt, zal ik u die laten bezorgen. De vragen die u in deze interpellatie hebt gesteld, zijn immers veel belangrijker dan de antwoorden. We staan hier voor een paradox : inderdaad de paradox van België.

Mijnheer Kuijpers, uw boodschap is veel belangrijker dan mijn antwoord. Er komt inderdaad een tweede rapport, dat zal worden geanalyseerd. Er zal contact zijn met de lokale besturen en de communicatie zal inderdaad beter moeten worden. We moeten echter een duidelijk onderscheid maken tussen vorm en inhoud. Communicatie heeft maar zin als het gaat over een inhoud en een substantie.

Van den Brande

Vlaanderen hééft substantie. U hebt dat vele keren aangetoond, los van de meer filosofisch-maatschappelijke beschouwingen over identiteit. Identiteit is iets positiefs, maar mag niet worden misbruikt. Identiteit staat voor openheid, beschikbaarheid en uitnodigen. Mijnheer Kuijpers, u gelooft ook in identiteit. Ik herinner me nog zeer goed de eerste keer dat we elkaar ontmoetten. In het vooruitzicht u te ontmoeten, had men mij gezegd mij te hoeden voor slechte vrienden. (*Gelach*) In 1977 gingen we samen naar een conferentie in Kopenhagen : Europe of the Regions. Dat was toen een unieke ervaring. Ik vernam toen dat u zoveel keren sandwichman bent geweest. U werd steeds gedreven door diepe, oprechte opvattingen.

Ik ben zeer gelukkig over wat u daarnet hebt gezegd. Sommigen vinden dat we ons niet mogen uitspreken over wat ons in taal, cultuur, denken en opvattingen bindt. Een ander nationalisme, het Belgisch nationalisme, zou dan een goed nationalisme zijn. We moeten uit deze onvolwassenheid treden. Mijnheer Kuijpers, u bent altijd een voorbeeld geweest, niet alleen in woorden, maar ook in daden. U hebt soms een aantal mensen de voet dwars gezet ; u hebt ze echter nooit laten struikelen. Dat is belangrijk. U was altijd beschikbaar voor mensen, waar ook ter wereld.

Daar ligt de toekomst van Vlaanderen : een open Vlaanderen, gericht op de anderen, zonder dat we onze eigen identiteit loochenen. Diegenen die nu smalend over identiteitsnationalisme spreken, vergissen zich. Zij gaan immers voorbij aan de natuurlijke dingen.

Mijnheer Kuijpers, ik ben u erg dankbaar voor het werk dat u hier hebt verzet. U hebt dat werk in diverse parlementen geleverd. Op uw visitekaartje zal ongetwijfeld vermeld staan dat u ere-parlements lid bent. Ik weet niet of u deze bewoording zult overnemen, maar ongetwijfeld zult u dat speldeje opgespeld houden.

Uw non-conformisme was ook een goede zaak. Het gaat eigenlijk om Nieuwe Politieke Cultuur avant-la-lettre. U had deze term niet nodig om in de praktijk aan NPC te doen. U was bijzonder hoffelijk – iets wat wij soms te weinig zijn. Onze debatten moeten met argumenten worden gevoerd. Wel, die argumenten heb ik steeds bij u teruggevonden. Ik ben u daar dankbaar voor. U hebt nooit het woord nationalisme verdonkere maand. Uw nationalisme is een menselijk nationalisme.

U hebt gezegd dat wij allen graag thuis komen. Wellicht is het verwerven van een identiteit ook een beetje thuis komen. U zult in de toekomst misschien wat vroeger thuis komen dan vroeger het geval was. Maar als de volgende zinsnede op iemand wel van toepassing is, dan is het wel op u : *Heureux qui comme Ulysse a fait un long voyage*. Gelukkig is iedereen die, zoals de heer Kuijpers, alle werelden heeft gezien, zoveel mensen heeft opgezocht, al die problemen is gaan onderzoeken – en misschien ook hier en daar wat problemen heeft gecreëerd. (*Gelach*)

Gelukkig zijn zij die zoals de heer Kuijpers al deze volkeren hebben ontmoet, en hen, abstractie makend van hun taal, cultuur, ideologische, filosofische en geloofsopvattingen, hebben willen contacteren. Zo iemand kan goed thuis komen.

Mijnheer de burgemeester, we zullen zeker nog overleggen over hoe het toekomstige Vlaanderen er moet uitzien. Veel dank, ook voor wat u voor mij hebt betekent. (*Applaus*)

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, geachte collega's, u zult willen aanvaarden dat ik enkele woorden richt tot onze goede collega en mijn goede buur, de heer Kuijpers, die ons op 1 maart zal verlaten. Ik ben ervan overtuigd dat onze voorzitter, de heer De Batselier, hier nog op zal terugkomen.

Mijnheer Kuijpers, beste Willy, goede collega en vriend, jarenlang hebt u zich ingezet voor de Vlaamse zaak. Niemand zal betwisten dat u een boegbeeld van de Vlaamse beweging bent geweest. Uit uw toespraak is duidelijk gebleken welke bijzondere genoegdoening u ervaart om tot de groep van de eerste rechtstreeks verkozen volksvertegenwoordigers te horen. Vandaag hebt u hier een interpellatie gehouden. Het was uw laatste initiatief in een lange rij van interpellaties, voorstellen, amendementen, betogen en vragen in dit halfroond. Daaraan komt vandaag een einde.

Maar met alle collega's ben ik ervan overtuigd dat uw strijd lust niet zal afnemen. Ik ben ervan overtuigd dat u ook na 1 maart verder zult blijven ijveren voor de democratie en voor Vlaanderen. Op mijn gemeentelijk kabinet heb ik trouwens al vele brieven ontvangen waarin u om afspraken verzoekt met het oog op de verdediging van onze streek. U zult onze mensen blijven verdedigen. U hebt het daarover vandaag gehad. U wilt ervoor ijveren de gewone man een goed leef- en woonklimaat te garanderen in Vlaanderen. Mijnheer Kuijpers, daarom wil ik in naam van ieder parlaments-

Voorzitter

lid een welgemeende dank uiten. We wensen u een goede gezondheid toe en veel succes. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.25 uur.*

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 21 januari 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

**Mondelinge vraag van de heer Etienne Van Vae-
renbergh tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams
minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruim-
telijke Ordening, over het openbaar onderzoek
Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in de zes
Vlaams-Brabantse faciliteitengemeenten**

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller citeert uit een schrijven van de Afdeling Ruimtelijke Planning van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van 7 oktober 1996 aan de zes Vlaams-Brabantse randgemeenten het volgende : "Gelet op het statuut van uw gemeente, zal u in de loop van de maand november een vertaling in het Frans van de essentiële elementen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) worden opgestuurd. Deze vertaling dient samen met het ontwerpplan ter inzage te worden gelegd." Volgens de vraagsteller is deze werkwijze strijdig met de taalwetgeving van 1963. Die wetgeving vermeldt volgens hem nergens dat de faciliteitenregeling het gemeentelijke niveau overstijgt. Bovendien bepaalt de wetgeving dat de faciliteiten enkel in individuele gevallen en op uitdrukkelijke aanvraag van de inwoners van de betrokken gemeente moeten worden toegestaan. Hij wijst er verder op dat de grondwettelijke indeling van België in taalgebieden impliceert dat de overheid de taal van het taalgebied dient te gebruiken in zijn contacten met de burgers en dat de wetgeving van 1963 in het licht van die grondwettelijke bepaling dient te worden geïnterpreteerd. De spreker wil van de minister vernemen of hij zich bij deze juridische argumentatie kan aansluiten.

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister wijst er in zijn antwoord op dat artikel 36, §2, eerste alinea, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BS 15 augustus 1980) bepaalt dat de diensten van de Vlaamse regering met betrekking tot de gemeenten met een bijzonder taalstatuut, waaronder de zes Vlaams-Brabantse randgemeenten, onderwor-

pen zijn aan de taalregeling die in de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken is opgelegd aan de plaatselijke diensten van die gemeenten. Het gaat om de taalregeling die geldt voor de berichten, mededelingen en formulieren die bestemd zijn voor het publiek, voor de betrekkingen met particulieren en voor het opstellen van akten, getuigschriften, verklaringen en vergunningen. Verder stelt hij dat artikel 24, eerste alinea van de Taalwet Bestuurszaken (wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, BS 2 augustus 1966) de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in de randgemeenten verplicht om de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans te stellen. Overeenkomstig het hierboven vermeld artikel 36, §2 van de wet van 9 augustus 1980 geldt deze regeling ook voor de diensten van de Vlaamse regering voor wat betreft de genoemde gemeenten, zo stelt hij.

De aankondiging via aanplakking van het openbaar onderzoek over het RSV gebeurde in de genoemde gemeenten bijgevolg in het Nederlands en het Frans, zo vervolgt de minister. Voor wat betreft de ter inzagelegging van het RSV moest er voor gezorgd worden dat Franstaligen uit de faciliteitengemeenten in hun taal kennis kunnen nemen van alle elementen die essentieel en noodzakelijk zijn om op volwaardige wijze deel te nemen aan de inspraakprocedure. Dit betekent volgens de minister niet dat het document integraal vertaald moest worden. Samen met het ontwerp ligt dus een vertaling van een synthese van het RSV ter inzage. Op grond van de taalwetgeving is het gemeentepersoneel van de randgemeenten verplicht het Frans te gebruiken wanneer een inwoner daarom verzoekt. Een Franstalige kan dus op het gemeentehuis altijd verder geholpen worden in zijn taal indien hij een niet vertaalde passage uit het RSV niet begrijpt.

De minister argumenteert verder dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in zijn recente adviezen van 31 maart en 22 september 1994 besliste dat het stelsel van taalfaciliteiten nooit tot gevolg kan hebben dat aan openbare diensten een veralgemeende tweetaligheid wordt opgelegd waarbij de twee talen op strikte voet van gelijkheid worden geplaatst. Zo is volgens de VCT voldaan aan de taalverplichtingen indien van brochures die verspreid worden in de faciliteitengemeenten een Franstalige samenvatting bestaat die op verzoek aan de geïnteresseerde Franstaligen wordt bezorgd. Het ter beschikking stellen van de Franstalige vertaling van een synthese voor inzage ligt in

de lijn van deze stellingname, zo besluit de minister.

3. Repliek

De vraagsteller betwist de manier waarop de Vaste Commissie voor Taaltoezicht de taalwetgeving interpreteert en verwijst daarbij naar een advies van drie professoren aan de zes faciliteitengemeenten. Hij pleit ervoor om hierover duidelijk te scheppen via een nieuw decreet.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 21 januari 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de ingebruikneming van de NMBS-lijn 52 vanuit Puurs

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Volgens de vraagsteller zou de ingebruikneming van de NMBS-lijn 52 vanuit Puurs over Boom naar Antwerpen niet kunnen doorgaan in mei 1997, zoals aanvankelijk gepland. Blijkbaar is de NV Zeekanaal nog niet tot een overeenkomst met de NMBS gekomen inzake het gebruik van de brug over het Rupelkanaal. Knelpunten daarbij zijn enerzijds de voorrang van de scheepvaart of het treinverkeer, en anderzijds de financiering van het elektromechanische systeem van de brug. Aan die brug zouden nog werken moeten gebeuren die nog niet werden aanbesteed.

De vraagsteller legt de minister volgende vragen voor : (1) kan hij wat voorafgaat bevestigen ? (2) Klopt het dat de lijn 52 daardoor pas eind april 1997 in gebruik kan worden genomen ? (3) Hoe reageert de NMBS op deze feiten ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister wijst erop dat de heropening van de spoorlijn 52 Puurs-Antwerpen inhoudt dat tussen de NMBS en de NV Zeekanaal overeenstemming

wordt bereikt aangaande de uitbating van de spoorwegbrug over het Zeekanaal Brussel-Schelde. Hierbij wordt aangestipt dat reeds op 29 oktober 1996 in het overleg tussen beide partijen gemeld werd dat een openstelling omstreeks mei 1997 niet haalbaar was. Daarvoor zijn de technische werken onvoldoende ver gevorderd. De afwerking van het project, waaronder de afdekking van de brugkelders, is slechts recent aanbesteed. Dit werk wordt betaald door de NV Zeekanaal. Aangaande de financiële regeling tussen beide partijen bestaat volgens de minister geen meningsverschil. Wel bestaat een verschillend standpunt over de uitbating van het kunstwerk.

De nieuwe spoorwegbrug over het Zeekanaal is immers gelegen op een bepaalde hoogte, zodat deze brug voor de meeste schepen zal moeten bewogen worden. De brug situeert zich aan de ingang van het Zeekanaal, zodat haast alle trafiek deze brug voorbij moet varen. Het doorvaren van een brug, zeker met zeeschepen, is een manoeuvre dat steeds met de nodige omzichtigheid moet gebeuren. Mede gelet op het feit dat de geactualiseerde investering die in deze omgeving gebeurt om het Zeekanaal als moderne internationale zeevaartweg te revaloriseren, meer dan 10 miljard frank bedraagt, werd door de NV Zeekanaal reeds op 3 december 1996 voorgesteld om de scheepvaart voorrang te verlenen inzake het bedienen van de brug. Deze regeling houdt in dat de normale toestand van de brug de toestand is waarbij de brug voor het scheepvaartverkeer geopend is, met dien verstande dat de brug neergelaten wordt voor de treinovergang op de vooraf door de NMBS bepaalde tijdstippen. Deze tijdstippen worden in gemeen overleg tussen NV Zeekanaal en NMBS vastgesteld. Dit redelijk voorstel is tot nog toe onbeantwoord gebleven. Er is dan ook nog geen formeel akkoord inzake deze kwestie, zo besluit de minister.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van dinsdag 21 januari 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de milderende maatregelen voorzien bij de aanleg van de HSL langs de E19

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller herinnert er vooreerst aan dat de minister tijdens de bespreking van de begroting voor 1997 verklaarde dat in het kader van het protocol dat wordt afgesloten met de NMBS inzake de aanleg van de HSL ook de kwestie van de milderende maatregelen ter sprake zal komen. De spreker vraagt zich echter af in welke mate de betrokken gemeentebesturen hierbij betrokken zullen worden. Sommige gemeenten, zoals de gemeente Schoten, hebben volgens hem reeds een eigen adviesnota laten opmaken in verband met de doortocht van de HST door hun gemeente. Hij vraagt zich af of het advies van de diverse gemeenten actief wordt opgevraagd door de minister en, zo niet, op basis van welke informatie er dan wordt onderhandeld met de NMBS betreffende de doortocht door de verschillende gemeenten. Het is de spreker ook niet duidelijk op welke wijze de resultaten van de onderhandelingen met de NMBS, meer bepaald de toezeggingen in verband met de milderende maatregelen, worden teruggekoppeld naar de gemeenten. Hij vraagt of de minister van mening is dat de milderende maatregelen kunnen worden vastgesteld alvorens de definitieve project-MER wordt opgemaakt en of de minister er mee op zal aandringen dat diverse opties inzake milderende maatregelen aan een milieueffect-rapportering onderworpen worden.

Op basis van een studie van de weerslag van de HST-verbinding Hélécine-Ans, zo vervolgt de vraagsteller, drong de Waalse vleugel van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten aan op een verplichting voor de NMBS om een tegenprekelijke plaatsbeschrijving op te maken alvorens de HST in gebruik genomen wordt. De federale minister wenst daar blijkbaar niet op in te gaan. De spreker vraagt of de minister een dergelijke voorzorgsmaatregel niet wenselijk vindt, en of

hij het raadzaam acht om daartoe de nodige stappen te zetten.

Tenslotte wil de vraagsteller van de minister weten of hij enig zicht heeft op de termijn : tegen wanneer verwacht hij dat dit protocol rond zal zijn ? Wordt het Vlaams Parlement, dat reeds vroeger te kennen gaf dat het deze zaak ter harte neemt en actief wenst op te volgen, ingelicht over de resultaten van de gesprekken met de NMBS onder meer wat de financiering van de milderende maatregelen betreft, maar ook wat betreft de bijkomende voorwaarden zoals de vraag naar een IC-lijn, een bijkomend station, de voortgang in dossiers als het voorstadsverkeer, de goederenspoorlijn 11, de tweede spoorontsluiting en de IJzeren Rijn ? Tenslotte vraagt hij de minister of de Vlaamse parlementsleden hiervan zullen ingelicht worden alvorens de fase van de definitieve project-MER of het openbaar onderzoek rond de bouwvergunning ingaan.

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Voor alle duidelijkheid wenst de minister vooraf de elementen van de beslissing van de Vlaamse regering naar aanleiding van de definitieve vaststelling van het gewestplan Antwerpen en Turnhout voor het tracé van de HST-E19 te herhalen. Door de Vlaamse regering werd daarbij onder meer beslist om "(1) als voorwaarde te stellen dat de meerkosten van de 17,5 km langere aanleg ten overstaan van het havenweg-tracé, op Vlaams grondgebied, van de E19-HSL, met bijbehorende uitgaven om de negatieve milieu- en maatschappelijke effecten te voorkomen of te compenseren, volledig worden gedragen door de Nederlandse Spoorwegen en de NMBS in onderling akkoord tussen hen beiden. Onder geen enkel beding kan afbreuk worden gedaan aan het fysisch programma-noordertak HSL zoals vastgesteld in de HSL-enveloppe 1994 ; (2) de Vlaamse minister bevoegd voor het vervoer te machtigen om een ontwerp van protocol op te stellen met de NMBS over de randvoorwaarden bij de bouwvergunningsaanvraag voor de E19-HSL, nl. : a) een financieringsplan met inbegrip van de milieu- (MER-studies) en maatschappelijke kosten ; b) aanpassing van het SST-Fonds, voorzien in de NMBS-begroting ten voordele van de gemeenten langs het E19-tracé, zonder financiële nadelen ten aanzien van de gemeenten die reeds gevat zijn door de tracés Lembeek-Brussel en Brussel-Gingelom, hetgeen neerkomt op een verhoging van het SST-Fonds ; c) het waarborgen van een maximaal aantal IC-treinen op de HSL met een te bepalen stopplaats vanaf Brecht en vóór de Nederlandse

grens ; (3) de minister-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister bevoegd voor het vervoer te machtigen om de gezamenlijke Vlaams-Nederlandse ambtelijke werkgroep de opdracht te geven een protocol voor de grensoverschrijdende dossiers 'Goederenlijn 11 en IJzeren Rijn' voor te bereiden met inbegrip van de timing, de procedurestappen en de te financieren kosten, voor zover die tot de respectievelijke bevoegdheid van de betreffende overheden behoren ; (4) het financieringsplan met inbegrip van de milieu- (MER) studies en maatschappelijke kosten in het gezamenlijk Vlaams-Nederlands ambtelijk overleg gelijktijdig met de Nederlandse tracékeuze van 'Goederenlijn 11' aan de orde te stellen ; (5) inzake de bepaling van deze maatschappelijke en milieukosten voorafgaandelijk aan de milieueffectrapportering de berekeningsnormen op basis van gelijkwaardigheid en in samenspraak te bepalen en (5) de Vlaams minister bevoegd voor het vervoer te machtigen om een ontwerp-overeenkomst met de NMBS op te stellen inzake de noodzakelijke uitbouw van het spoor voor primo het voorstadsverkeer in de Antwerpse regio en secundo de ontsluiting voor het goederenverkeer van en naar de Antwerpse haven."

Het is volgens de minister duidelijk dat in deze beslissing een aantal randvoorwaarden bepaald zijn inzake de behandeling en de bekostiging van milieu- en maatschappelijke kosten, vooraleer een bouwvergunning door de Vlaamse regering zal worden afgeleverd. De Vlaamse overheid is voor vermelde materie betrokken partij in volgende structuren en/of domeinen : (1) De Vlaams-Nederlandse ambtelijke werkgroep ; (2) het bouwvergunningdossier voor de HSL, met inbegrip van het nog op te stellen MER van de E19-HSL binnen het tracé, zoals vastgesteld op het gewestplan door de Vlaamse regering op 23 mei 1996 ; (3) de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse regering, De Lijn en de NMBS inzake het op elkaar afstemmen van de investeringen en van het openbaar vervoersaanbod in functie van de uitbouw van voorstedelijk vervoer, van informatiekanaalen, en van stationsomgevingen.

De minister wijst erop dat het niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening behoort om te bepalen hoe de NMBS haar taak invult. De randvoorwaarden zijn hierboven vermeld en verder dient de NMBS zich volgens de minister te houden aan de regels voorzien in de wetgeving voor de samenstelling van het bouw dossier voor de HSL-E19. De minister merkt in dit verband op dat de NMBS/TUC-Rail zich reeds loyaal heeft opge-

steld naar aanleiding van het openbaar onderzoek in het kader van de gewestplanherziening, met name door contacten en actieve medewerking aan de informatievergaderingen in de verschillende betrokken gemeenten langs het HSL-E19-tracé.

De minister herinnert er ook aan dat de gewestplanwijziging in functie van de HSL gebaseerd was op het advies van de streekcommissie van Advies, waarin ook de adviezen en bezwaren van de respectievelijke gemeenten zijn geacteerd, verwerkt, en/of weerlegd. Bijgevolg zijn de argumenten van de gemeenten wat dat niveau van procedure betreft volgens de minister gekend, doordat de gemeenten hun adviezen en bezwaren reeds spontaan kenbaar hebben gemaakt. Met het oog op het samen te stellen bouw dossier voor de concrete aanleg langs de E19 is volgens de minister, rekening houdend met de voorgaande HST-dossiers, te verwachten dat de gemeentebesturen door de NMBS en door de deskundigen die het MER opstellen, worden gecontacteerd in functie van de nodige adviezen, werkafspraken en uitvoeringsmodaliteiten, en dit op basis van een eerste projectdefinitie. De minister herinnert eraan dat er volgens het voorstel van bouwvergunning voor de HST Brussel-Bierbeek, zoals dit door de administratie AROHM Vlaams-Brabant werd voorbereid, naar verluidt harde maar correcte onderhandelingen zijn gevoerd om tot technisch haalbare en milieuvriendelijke oplossingen te komen, waarbij rekening gehouden werd met heel wat voorstellen van de betrokken gemeentebesturen.

Wat de milieumilderende maatregelen betreft is het voor de minister in eerste instantie de taak van de MER-deskundigen om te bepalen welke maatregelen nodig zijn om de significante negatieve effecten te voorkomen, te beperken en/of te compenseren. Daarbij kunnen beperkte varianten op het eerste projectvoorstel worden ingevoerd, waarbij de milieuhinder wordt vergeleken. Ten gevolge van de adviezen van het MER zal de NMBS zijn project, dat het voorwerp vormt van de aanvraag tot bouwvergunning, verfijnen en eventueel aanpassen volgens de aanbevolen variëteit. Op basis van het aldus aangevulde project zal de NMBS, in overleg met het federale Ministerie van Verkeerswezen, het HST-fonds der gemeenten langs de E19 vastleggen. De NMBS zal met de gemeentebesturen onderhandelen in het kader van de tegemoetkomingen aan de gemeenten uit het HST-fonds voor het herstel van bestaande verkeersrelaties, extra milieumaatregelen, het herstel van de bereikbaarheid van landerijen, projecten van landschappelijke en urbanistische aard, het herstel van gemeentelijke leidingen en verlichting.

De NMBS zal zijn ontwerpen zo nodig aanpassen volgens de budgettaire mogelijkheden van dit fonds. De ontwerpen betreffende de milieu- en stedenbouwkundige voorzieningen zullen aan de gemeenten ter goedkeuring worden voorgelegd samen met de bestedingsverantwoording van het HST-fonds.

De minister legt verder uit dat er in de Vlaams-Nederlandse ambtelijke werkgroep berekeningsnormen voor de maatschappelijke en milieukosten voorafgaandelijk aan het MER bepaald zullen worden op basis van gelijkwaardigheid en, zoals hierboven reeds aangestipt, in samenspraak. De berekeningen op basis van deze normen, gekoppeld aan de resultaten van de MER-studie, zullen resulteren in een financieringsplan ter gelegenheid van de bouwvergunning. De minister stelt dat de Vlaamse regering hierbij haar politiek-maatschappelijke verantwoordelijkheid zal nemen, in het belang van mens en milieu. Het dossier kan en moet volgens hem ook als een win-win-situatie beschouwd worden. De niet te ontkennen ruimteweerslag kan bijvoorbeeld door de aanleg van geluidswerende infrastructuur naast de sporen, ook de hinder van de naastliggende E19 verminderen. Er ontstaan ook extra mogelijkheden voor voorstadsverkeer en de ontsluiting van de industriezone te Meer wordt verbeterd.

De vraag over de plaatsbeschrijving in het kader van de HST-werken en -exploitatie dient volgens de minister in eerste instantie gesteld aan de bevoegde federale minister. Wel is het de minister bekend dat de NMBS in het kader van de uitvoering van de werken normaal gezien een verzekering afsluit voor alle bouwrisico's. Daarbij wordt voor de gebouwen in de omgeving van de werf een plaatsbeschrijving opgesteld vóór de aanvang van de aannemingen.

Wat de tegensprekelijke plaatsbeschrijving in het licht van mogelijke schade die zou ontstaan uit de exploitatie van de lijn betreft, stelt de NMBS dat tot nu toe geen enkele MER gewezen heeft op het nut van een dergelijke maatregel. Het is volgens de minister trouwens algemeen bekend dat de infrastructuur enerzijds en het concept van de HST-stellen anderzijds ervoor zorgt dat er geen significante trillingshinder wordt opgewekt.

De minister meldt verder dat de samenwerkingsovereenkomst van het Vlaams Gewest met De Lijn en de NMBS op de agenda staat van de raad van beheer van 31 januari 1996. Voor de timing van het grensoverschrijdend protocol is nog geen concrete planning ingevuld.

Hij wijst er ook op dat tot nu toe door de NMBS wordt vooropgesteld om de MER-procedure voor de HSL-E19 te starten in september 1997. Het is de bedoeling van de NMBS om de conformiteitscode medio 1998 te bekomen om in het tweede semester 1989 de bouwaanvraag te kunnen indienen. De aanvang der werken wordt gepland voor het najaar 1999.

De minister gaat ervan uit dat in de commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer en waar nodig en gewenst daarbuiten, het nodige overleg zal gebeuren om te komen tot een zo ruim mogelijke maatschappelijk draagvlak, met betrekking tot onder andere het mobiliteitsbeleid, het bijkomend voorstadsverkeer, een station op de IC-lijn Antwerpen-Breda, de goederenspoorlijn 11, enzovoort. Voor wat de tweede havenontsluiting betreft, zal in het kader van de gewestplanwijziging ook het openbaar onderzoek nog lopen. De minister besluit uit dit alles dat er nog een constructieve weg is af te leggen vooraleer het openbaar onderzoek rond de bouwvergunning ingaat.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

Vergadering van dinsdag 21 januari 1997

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de A24

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller heeft uit de media vernomen dat de minister blijkbaar beslist heeft dat de aanleg van de A24 zal gebeuren zoals voorzien op het gewestplan, mits er nog een aanvullende MER-studie gebeurt. Is deze beslissing echt definitief of bestaat er nog de mogelijkheid voor een alternatief, namelijk de herinrichting van de huidige weg in Houthalen-Helchteren ? Is de minister bereid om dit mogelijk alternatief nog aan een ernstig onderzoek te onderwerpen ? Dit alternatief zou voor de bevolking een goedkopere oplossing zijn, die qua ruimtelijk oogpunt en leefbaarheid ook beter is.

Als de minister hier niet toe bereid is, dan resten er op de huidige doortocht nog twee knelpunten :

namelijk de afslag Remo en het kruispunt Helchteren. De vraagsteller wil in dit verband weten of er moet worden gewacht tot de realisatie van de omleiding, om deze problemen aan te pakken, en of er eventueel uit een verslag valt af te leiden op welke basis het alternatief werd afgewezen ?

2. Antwoord van de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

De minister stelt dat er momenteel niet wordt gedacht aan een alternatief tracé, zijnde de herinrichting van de huidige weg in Houthalen-Helchteren. De huidige plannen zijn al enkele malen besproken door de Afdeling Wegen Limburg met de diverse gemeentebesturen, dus ook met Houthalen-Helchteren. De bedoeling is om snel verder te werken met de Noord-Zuid-verbinding, vandaar deze keuze. Uiteraard dient een MER-studie uitgevoerd te worden vooraleer de aanbestedingsprocedure gestart kan worden. De MER-studie zal in een eerste fase uitgevoerd worden voor het sluitstuk van de Noord-Zuid-verbinding tussen Hechtel-Eksel en Houthalen-Helchteren. De knelpunten zullen hierbij in eerste orde aan bod komen. De minister zal bij de buitendiensten het verslag opvragen op basis waarvan het alternatief werd afgewezen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Mediabeleid

Vergadering van dinsdag 4 februari 1997

Vaste verslaggever : de heer Carl Decaluwé, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Kris Van Dijck tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de huidige financiële situatie van de derden

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Kris Van Dijck stelt dat het uitblijven van het maxi-decreet voor een onduidelijkheid zorgt meer bepaald op vlak van de financiële situatie van de derden. De vraagsteller vernam dat de Gastprogrammaraad op 22 januari j.l. bijeenkwam en dat op deze vergadering duidelijkheid zou geschapen zijn rond het gestelde probleem.

De vraagsteller vraagt naar de concrete resultaten van deze vergadering van de Gastprogrammaraad en wenst te vernemen op welke wijze de minister de financiering van de derden kan garanderen voor de overgangperiode die loopt tot het in werking treden van het maxi-decreet.

2. Antwoord van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

De minister antwoordt dat de vraagstelling terecht is en dat hij zich terdege bewust is van dit probleem.

De Vlaamse regering heeft daarom in haar vergadering van 4 februari 1997 (vanochtend) de financiële situatie van de derden besproken. De zendtijd

en de subsidie voor de televisiederden voor de periode 1 januari-30 juni 1997 werden vastgelegd.

De minister verduidelijkt dat de regering naar analogie met vorige jaren de totale zendtijd voor de televisiederden op jaarbasis op 100 uren vastgesteld heeft. De regering heeft gelet op de op til zijnde hervorming van de BRTN deze vaststelling van de zendtijd beperkt tot de eerste helft van 1997. De toegekende zendtijd is de helft van de voor 1996 goedgekeurde zendtijd (50 uren).

Eénzelfde regeling werd getroffen voor de bepaling van de subsidies. Het ingeschreven bedrag van 76.500.000 frank 'aanvullende dotatie aan de BRTN bestemd voor de gemachtigde derden' in de begroting 1997 wordt gehalveerd (toekenning van 6/12) vermits de periode van vaststelling van zendtijd slechts zes maanden beslaat.

3. Repliek

De heer Kris Van Dijck vraagt of de halvering van subsidie terecht is : de vraagsteller stelt dat in de zomermaanden juli en augustus geen uitzendingen voor derden doorgaan en meent dat derhalve een subsidieschijf van 6/10 in plaats van 6/12 moet toegekend worden.

De minister repliceert dat vermits de zendtijd gehalveerd werd tot 50 uren, ook een halvering van de oorspronkelijke dotatie van 76.500.000 frank logisch en aangewezen is.

De minister overhandigt het secretariaat van de commissie zijn nota met bijlagen zoals ze op de vergadering van de Vlaamse regering werd besproken en goedgekeurd. Deze nota wordt de leden van de commissie bij afzonderlijke verzending overgemaakt.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van woensdag 5 februari 1997

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn over de mogelijke bouw van een sportcomplex in Voeren*1. Toelichting door de vraagsteller*

De heer Luk Van Nieuwenhuysen stelt dat in de conceptnota Overleg tussen Vlaamse Voerenaars, Vlaamse regering en Provincie Limburg van 2 juli 1996 onder het hoofdstuk "Voor verder overleg tussen de Vlaamse regering en de Provincie Limburg" ook de sporthal van de Provinciale school in Voeren wordt vermeld. Hij citeert : "Deze provinciale infrastructuur wordt ter beschikking gesteld van de Vlaamse Voerenaars. Gelet op de beperkte hoogte kan er geen enkele sporttak volledig reglementair worden beoefend." Einde citaat.

De spreker vermeldt dat er in Voeren wel een volwaardige sportinfrastructuur voorhanden is die wordt betoelaagd door de Franse Gemeenschap. Tal van Vlaamse verenigingen en individuen hebben daar dan ook vragen bij en wensen ook een eigen volwaardig sportcomplex. Bovendien zal volgens het bovenvermelde Overleg, aldus de spreker, dit de Vlaamse aanwezigheid naar de volgende gemeenteraadsverkiezingen mede kunnen versterken.

In dit kader stelde de spreker reeds een schriftelijke vraag waarop de minister zich in zijn antwoord negatief uitliet over een mogelijke bouw van een sportcomplex in Voeren (Vlaams Parlement, Bulletin van Vragen en Antwoorden, 1996-1997, nr. 3, 31 oktober 1996, Vraag nr. 2 van 23 september 1996, p. 225). De spreker verwijst tevens naar het standpunt van de Vlaamse regering waarbij deze reeds stelde dat de Nederlandstalige Voerenaars geen nadelen mogen ondervinden van hun taalaanhorigheid. Hij meent dat zij hierdoor toch sterk zijn benadeeld. Bovendien kan een dergelijk sportcomplex volgens de spreker ook inspelen op toeristische noden in de Voerstreek.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen vraagt :

- of de minister bereid is in dit dossier concrete verbintenissen aan te gaan ?
- of de negatieve houding van de minister die bleek uit het antwoord op zijn schriftelijke vraag definitief is ?
- of hieromtrent verder overleg werd gepleegd met de provincie Limburg ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat hij zou kunnen verwijzen naar het antwoord op de schriftelijke vraag omdat de situatie ondertussen niet is gewijzigd. Toch zal hij even dieper ingaan op de problematiek.

De minister vermeldt dat in de prioriteitennota "Voerbelangen" onder het aandachtspunt "basis-onderwijs" het volgende vermeld staat : "Er zou sprake zijn van de realisatie van een sportschuur. Dit dient geactiveerd te worden". De vraag wordt volgens hem wel degelijk gesteld, maar wordt zeer voorzichtig in voorwaardelijke zin gedefinieerd. Dit is dus duidelijk niet expliciet.

De minister stelt uitdrukkelijk dat de Vlaamse Gemeenschap zelf niet het initiatief zal nemen voor de mogelijke bouw van een nieuwe sporthal naast de bestaande sportinfrastructuur, omdat de Vlaamse regering dit zelf ook nooit heeft voorop gesteld. Als de betrokken school haar eigen sportinfrastructuur zou willen versterken en verder zou willen uitbreiden, dan zal volgens de minister deze vraag via het DIGO veel kans maken op een positieve behandeling.

De minister geeft toe dat de sportinfrastructuur voor bepaalde sporten niet voldoende reglementair is, maar voor vele andere sporten wel. Bovendien stelt hij vast dat er weinig gebruik wordt gemaakt van deze infrastructuur. Het is zijns inziens dan ook niet zinvol om enkel op symbolische wijze een investering van minimum 40 miljoen frank te doen.

3. Repliek

De vraagsteller heeft de indruk dat de Vlaamse regering ten aanzien van Vlaams-Brabant of Voeren steeds mooie voornemens heeft, die als het om concrete beslissingen gaat, echter uitmonden in een holle retoriek zonder concrete gevolgen op het terrein. De onderbezetting van de sportinfrastructuur is volgens hem te wijten aan het feit dat de infrastructuur niet voldoet. Bovendien mag men Voeren

niet gelijk stellen met "overal in Vlaanderen", aldus de spreker.

De minister meent dat men realistisch moet zijn. De infrastructuur zelf is niet optimaal, zoals op vele plaatsen in Vlaanderen, maar wordt ook zeer sterk onderbenut. De bouw van een sporthal is dan ook zinloos voor Voeren. De Vlaamsgezindheid koppelen aan een dergelijke symbolische investering is zijn inziens totaal onterecht. Als er binnen de provinciale school bereidheid zou bestaan om de bestaande sportinfrastructuur te versterken, dan wil hij dit steunen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van donderdag 6 februari 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Patrick Hostekint tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de privatisering van OCMW-instellingen*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Artikel 1 van de organieke wet op de OCMW's bepaalt dat openbare centra voor maatschappelijk welzijn worden opgericht die, onder de door die wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben een dienstverlening te verzekeren die eenieder in de mogelijkheid moet stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Steeds vaker worden – met de steun en onder impuls van plaatselijke (politieke) beleidsvoerders – openbare initiatieven uit de hand gegeven, aan het particuliere initiatief. Als argument wordt aangehaald dat de af te stoten dienstverleningen niet behoren tot de 'kerntaken' van het OCMW.

De Beleidsbrief Vlaams OCMW-beleid stelt dat "omwille van zijn aanwezigheid in elke gemeente of stad van Vlaanderen, de Vlaamse regering het OCMW als de draaischijf beschouwt enerzijds voor het garanderen van de publieke dienstverlening en anderzijds voor de ondersteuning en de coördinatie van een coherent en integraal lokaal gelijke kansenbeleid".

Tevens wordt gepleit voor een goede afstemming van het openbare en het particuliere initiatief. "Complementariteit met de particuliere zorgvoorzieningen geldt hierbij als de centrale beleidsdraad".

1. Hoe staat de Vlaamse regering tegenover mogelijke beleidsopties of beslissingen waarbij OCMW's door hen georganiseerde openbare dienstverlening overdragen aan particulier initiatief, waarbij ter rechtvaardiging verwezen wordt naar de kerntaken van het OCMW ?

2. In welke mate valt een dergelijke beleidsoptie of beslissing te verzoenen met de opdracht omschreven in artikel 1 van de organieke wet op de OCMW's ? In welke mate zijn ze in overeenstem-

ming met de onderkende rol van het OCMW als plaatselijke draaischijf voor het garanderen van een publieke dienstverlening ?

3. Welke motiverende elementen dient een besluit waarbij de uitbating van een openbare instelling overgedragen wordt aan het particuliere initiatief in ieder geval te bevatten ? Is het aanvaardbaar dat verwezen wordt naar de Beleidsbrief Vlaams OCMW-beleid die een goede afstemming tussen het openbare en het particuliere initiatief vooropstelt en die de complementariteit met de particuliere zorgvoorzieningen beoogt ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De Beleidsbrief Vlaams OCMW-beleid ontwikkelt geen visie op de problematiek van de privatisering van OCMW-instellingen. Wel wordt gewezen op de noodzaak om dringend een sereen debat te houden over de invoering van soepele beheersvormen, bv. om het samengaan van particuliere en openbare ziekenhuizen te vergemakkelijken. In het kader van de door de federale overheid gestimuleerde tendens naar schaalvergroting kunnen sommige OCMW-ziekenhuizen onder zware druk komen te staan. Door het opleggen van een minimumbeddenaantal verkeren sommige kleine openbare ziekenhuizen in een preciaire toestand. Samenwerking kan dan een alternatief zijn voor sluiting.

De houding ten aanzien van privatisering heeft alles te maken met de kerntaken van de OCMW's. Die kerntaken evolueren. Sinds het in voege treden van de OCMW-wet van 1976 zijn de diensten van de OCMW's enorm toegenomen. Dat heeft zeker geleid tot een betere dienstverlening, maar tegelijk heeft het de financiële draagkracht van de OCMW's overstegen. Daarom moeten de OCMW's nadenken over hun opdrachten. Moeten opdrachten waarvoor voorheen geen alternatief was op de particuliere markt, nog voortgezet worden nu ze wel door particuliere initiatieven aangeboden worden ? Vroeger was het misschien nodig om in een rusthuis zelf de warme maaltijden te bereiden, nu kan het voordeliger zijn daarvoor een beroep te doen op een cateringbedrijf. Elk OCMW moet voor zich uitmaken wat de beste weg is. Privatisering is geen doel op zich, maar het kan een instrument zijn om zich beter te kunnen toeleggen op de kerntaken. Privatisering betekent niet dat de diensten aan de economische markt overgeleverd worden. Men moet andere partners in de social profitsector au serieux kunnen nemen.

Is het afstoten van een dienst door het OCMW in strijd met artikel 1 van de OCMW-wet en met de beleidsbrief die stelt dat het OCMW de plaatselijke draaischijf is voor de publieke dienstverlening? De minister gelooft niet dat de OCMW's wettelijk verplicht zijn al die opdrachten zelf uit te voeren. Enerzijds legt artikel 57 § 1 van de OCMW-wet aan het OCMW de verplichting op om de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is. Anderzijds bepaalt artikel 60 § 6 het volgende: "Waar de noodzakelijkheid zich voordoet, richt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, desgevallend in het kader van een bestaande planning, inrichtingen of diensten op met sociaal, curatief of preventief karakter, breidt deze uit en beheert deze.". Het voorwaardelijke karakter van die bepaling heeft tot gevolg dat het OCMW moet oordelen over de opportuniteit van de oprichting van een inrichting of dienst. Het OCMW is dus niet verplicht om alle welzijns- en gezondheidsvoorzieningen zelf te ontwikkelen. Voor het verzekeren van de verplichte dienstverlening kan ook een beroep gedaan worden op andere initiatieven die bereid zijn ze onder bepaalde voorwaarden aan te bieden.

Het is dan ook logisch dat het OCMW niet te eeuwigdurende verplicht kan worden in te staan voor een bepaalde dienst of inrichting. Het OCMW moet op basis van een grondige evaluatie, die zowel met sociale als financieel-economische

motieven rekening houdt, oordelen hoe het het best de complementariteit met de particuliere voorzieningen kan waarmaken.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

De heer Patrick Hostekint meent dat vooral budgettaire redenen en de druk vanop het gemeentelijk niveau de OCMW's ertoe aanzetten om met de particuliere sector samen te werken. Hij wil wijzen op een gevaarlijke tendens. De openbare ziekenhuissector is min of meer verplicht geworden om samenwerking te zoeken. Onder welke juridische vorm gebeurt dat dan? Wordt het principe van de openbare dienst dan gegarandeerd?

Minister Luc Martens ontkent dat budgettaire overwegingen de hoofdreden zijn voor samenwerking met de particuliere sector. Voor de minister is er de overweging ten gronde dat ook de particuliere sector mee gestalte geeft aan een maatschappelijk draagvlak. Vrijwilligerswerk bv. wordt gemakkelijker gerealiseerd via de particuliere social profitsector. Het probleem dat het lid op het einde aanhaalt, betreft een fundamentele problematiek die het best naar aanleiding van de genoemde beleidsbrief in de commissie besproken kan worden.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van donderdag 6 februari 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het ontbreken van het thema milieu en gezondheid op het Vlaams Congres over preventieve gezondheidszorg*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Op 7 en 8 maart heeft in Antwerpen het Vlaams congres rond preventieve gezondheidszorg plaats. De bedoeling daarbij is blijkbaar het hele veld van de preventieve gezondheidszorg uit te tekenen.

In de Beleidsbrief Gezondheidsbeleid, Kwaliteit als hefboom voor een Vlaams Gezondheidsbeleid, van de minister (stuk 181 (1995-1996) – nr. 1) werd ruim aandacht besteed aan de samenhang tussen gezondheid en milieu. In het verlengde van het Europees Charter voor Milieu en Gezondheid en de Rio-conferentie kiest de beleidsbrief voor duurzame ontwikkeling en wordt de voorkeur gegeven aan een preventief (milieu)optreden boven een curatief ingrijpen. Vandaar dat het onbegrijpelijk is dat de preventieve gezondheidszorg met betrekking tot het leefmilieu als thema niet voorkomt op dit belangrijke congres. We kunnen enkel bevroeden dat aspecten van de kwaliteit van de leefomgeving in sommige werksessies aan bod zullen komen. Of binnen een algemene benadering van 'andere maatschappelijke sectoren'.

Dat lijkt toch wel flagrant in tegenspraak met de uitvoerige toelichting over de problemen inzake milieu en gezondheidsproblemen bij de mens, zoals geschetst in het tweede Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen. De opstellers van het hoofdstuk "IV.I Gevolgen voor de mens" in MIRA 2 stellen uitdrukkelijk dat de gezondheidsbescherming die vooral gericht is op de fysieke omgeving, integraal deel uitmaakt van een preventieve aanpak in de gezondheidszorg.

Is dit een bewuste keuze van de minister ? Zegt het iets over haar reële beleidsvoornemens ? Of moeten wij hieruit integendeel begrijpen dat zij dat thema zo belangrijk vindt, dat zij daarover een apart initiatief wenst op te zetten ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

De bescherming van het leefmilieu is een van de belangrijkste bekommernissen van de minister. Dat blijkt o.m. uit de beleidsbrief waarnaar het lid verwijst.

Bij de voorbereiding van het Vlaams congres preventieve gezondheidszorg werd uitgegaan van het Charter van Ottawa. Gezondheid gerelateerd aan de persoon staat daarbij centraal. In de werksessies op vrijdag 7 maart wordt veel aandacht besteed aan aspecten uit het 'leef-milieu'. Het betreft omgevingen waarin de mens zich beweegt : de thuishaven, de school, het bedrijf, de straat en de buurt. Het gaat dan over de mogelijkheden tot gezondheidsbevordering die uitgaan van het gezin, de verantwoordelijkheid van de werkgever en werknemer voor een gezond bedrijf in de ruime zin van het woord. Preventie op straat of in de buurt raakt de verantwoordelijkheid van de bevolking en de plaatselijke beleidsactoren inzake gezondheidsbevordering. Gebeurtenissen op het vlak van verkeer en milieu zijn elementen die mensen er dikwijls toe aanzetten om op te komen voor hun eigen gezondheid.

Het is juist dat de relatie gezondheid-leefmilieu, met o.m. bodem-, water-, en luchtvervuiling, niet als afzonderlijk thema voorkomt op het congres. De minister wou zich niet begeven op het domein van Vlaams minister Theo Kelchtermans die bevoegd is voor leefmilieu.

Naarmate de voorbereidingen van het congres vorderden, zijn ook een aantal andere accenten bijgekomen. Dat komt tot uiting in de thema's op zaterdag 8 maart, die voor het beleid heel concreet van dienst kunnen zijn : registratie, screening, media, sociale ongelijkheid, kennis en gedrag, spanningsveld curatieve en preventieve gezondheidszorg. De minister is er zich van bewust dat in het congresboek nog wel thema's zullen ontbreken.

De suggestie van de heer Malcorps om een afzonderlijk initiatief te nemen inzake gezondheid en leefmilieu is zeker zinvol. Er moet ook bekeken worden hoe de relatie leefmilieu en gezondheid opgenomen kan worden in de gezondheidsdoelstellingen ("Health for all by the year 2000" van de Wereldgezondheidsorganisatie) die tegen de volgende zittingsperiode geformuleerd moeten worden.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

De heer Johan Malcorps benadrukt het belang van een toekomstig debat over dat thema. Het hoofdstuk over gezondheid en milieu in MIRA 2, waaraan prof. N. Van Larebeke meegewerkt heeft, kan daarbij een uitgangspunt zijn. Het initiatief zou samen met minister Theo Kelchtermans genomen kunnen worden. Vanzelfsprekend moet milieu niet in de enge betekenis gezien worden. Het lid betreurt dat het thema gezondheid en milieu dat over twee bevoegdheden verdeeld ligt, op dit ogenblik onvoldoende aan bod komt.

De minister hoopt 'het leed' van het lid te verzachten : prof. N. Van Larebeke is benoemd als lid van de Vlaamse Gezondheidsraad. Hij zal in die context reeds zijn eigen inbreng hebben.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van donderdag 6 februari 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Yolande Avontroodt tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het optreden van Justitie ten aanzien van drugsverslaafden in behandeling**Mondelinge vraag van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het optreden van Justitie ten aanzien van drugsverslaafden in behandeling***1. Uiteenzetting door mevrouw Yolande Avontroodt*

Naar verluidt is de goede verhouding die bestond tussen Justitie en drugshulpverlening aangetast ten gevolge van de zaak-Dutroux.

Vóór de zaak-Dutroux verwees de onderzoeksrechter – als tegemoetkoming op de wet op de voorlopige hechtenis – een drugsverslaafde vaak naar een behandeling in plaats van de betrokkene in voorlopige hechtenis te nemen. Onder andere door die maatregel vonden hoe langer hoe meer mensen met een gerechtelijk dossier al of niet gedwongen hun weg naar een therapeutische gemeenschap.

Sinds 1 september 1996 krijgen verschillende bewoners van therapeutische gemeenschappen, en ook van psychiatrische ziekenhuizen, een oproepingsbrief waarin wordt meegedeeld dat ze zich binnen 5 dagen moeten melden in de gevangenis voor het uitzitten van hun straf.

Niet alleen de persoon in kwestie raakt gedemotiveerd door deze gang van zaken, ook het drugshulpverleningsteam ziet zijn inspanningen verloren gaan. Bovendien vervullen mensen die reeds lange tijd een programma volgen een voorbeeldfunctie voor hun medebewoners. Wanneer zij verdwijnen, geraken andere (nieuwe) bewoners gedemotiveerd en staken veelal vroegtijdig hun behandeling of zien af van het starten van een behandeling.

Wetenschappelijk onderzoek wees nochtans uit dat het slaagpercentage van de groep cliënten die het programma afwerkt 85 percent bedraagt, terwijl dit

slechts 10 percent is voor de groep die ooit het programma aanvatte.

De gevolgen van die evolutie zijn dus duidelijk verregaand en veelzijdig. Er hangt een prijskaartje aan, zowel in financieel als in menselijk opzicht. De problematiek raakt ook de bevoegdheid van de Vlaamse minister voor het gezondheidsbeleid die onder meer bevoegd is voor de preventie in het kader van de drugsproblematiek.

Kan de minister die problematiek aankaarten op het overleg tussen de federale en de Vlaamse regering ? Pleit de minister op dat overleg voor de mogelijkheid dat patiënten een voorbeeldfunctie vervullen, zodat een halt wordt toegeroepen aan de malaise in de therapeutische gemeenschappen ?

In het algemeen kunnen de resultaten van preventiebeleid veel groter zijn dan tot nog toe het geval is. Van een gestructureerd preventief drugsbeleid is nog niet veel in huis gekomen. Drugspreventiewerkers hebben vragen bij het effect van een initiatief als Opkikker '96. Maakt de minister werk van een gestructureerd coherent drugspreventiebeleid ?

2. Uiteenzetting door mevrouw Brigitte Grouwels

De verschillende opvangcentra die de therapeutische begeleiding van drugsverslaafden verzorgen, boekten gedurende de voorbije jaren heel wat succes. Dit was onder meer het resultaat van een sterk verbeterde samenwerking tussen het gerecht en de opvangcentra. Zo werd de voorlopige hechtenis van drugsverslaafden opgeschort, op voorwaarde dat zij in een opvangcentrum een behandeling gingen volgen. Op die manier vonden meer verslaafden de weg naar een effectieve behandeling. Terzelfdertijd vormde de voorwaardelijke opschorting van de voorlopige hechtenis een zeer goede motivatie voor de verslaafden om het ontwenningprogramma tot een goed einde te brengen.

Sinds september stellen de opvangcentra vast dat de samenwerking met Justitie plots zoek is. De soepele toepassing van de voorlopige hechtenis voor verslaafden die een behandeling volgen, behoort blijkbaar tot het verleden. Verslaafden die reeds in behandeling zijn, worden eruit gehaald om opnieuw in de gevangenis te gaan zitten. Het is maar de vraag wie er beter van wordt. Zeker niet de verslaafden, die zonder behandeling terechtkomen in een milieu dat hun ontwenning niet zal bevorderen. Maar ook de maatschappij, die met de nefaste gevolgen blijft zitten, dreigt ervan de dupe te worden.

1. Vindt de minister dat de nieuwe aanpak van het gerecht ten aanzien van drugsverslaafden het Vlaamse gezondheidsbeleid doorkruist ?

2. Heeft de minister contact opgenomen met de federale minister van Justitie over die problematiek ? Zo niet, is zij van plan dat te doen ?

3. *Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid*

De aangehaalde problematiek behoort volledig tot de federale bevoegdheid, antwoordt de minister. Haar antwoord behelst dan ook louter ingewonnen informatie. De Vlaamse Gemeenschap is niet bevoegd, noch voor de erkenning, noch voor de financiering van de drugsvrije therapeutische gemeenschappen die werken onder een Riziv-conventie. Justitie is eveneens een federale bevoegdheid.

Er wordt inderdaad vastgesteld dat het Parket-generaal, onder druk van de laatste gebeurtenissen, sinds enige tijd de richtlijnen van november 1993 van de toenmalige minister van Justitie, strikter uitvoert. Elke straf vanaf 4 maanden en 10 dagen moet effectief uitgevoerd worden.

Een gedeelte van de cliënten van de drugsvrije therapeutische gemeenschappen hebben veroordelingen opgelopen wegens het bezit en gebruik van drugs, eventueel gecombineerd met verwervingscriminaliteit en ook zwaardere strafrechtelijke feiten. In het kader van de wet op de voorlopige hechtenis, of met inachtneming van justitiële voorwaarden, kregen zij de kans om een intensieve behandeling te volgen in plaats van in voorhechtenis te blijven. Wanneer ze dan tijdens het behandelingsprogramma worden opgeroepen om hun straf effectief uit te zitten, verstoort dat ernstig de kansen op slagen van een behandeling.

Het is dus de opdracht om te zoeken naar een goed evenwicht tussen de strafuitvoering enerzijds en de noodzaak van behandeling anderzijds. Dat evenwicht kan alleen gevonden worden door de modaliteiten van behandeling en strafuitvoering in de mate van het mogelijke op elkaar af te stemmen. Men heeft de minister meegedeeld dat daartoe overleg aan de gang is tussen het Parket-generaal en de therapeutische gemeenschappen met Riziv-erkenning, overigens met medeweten van de minister van Justitie.

De minister onderstreept dat de Vlaamse Gemeenschap in deze materie niet bevoegd is. Het gaat overigens om secundaire preventie. De minister heeft eerstdaags een gesprek met de federale minister van Justitie. De minister beweegt zich echter volledig op 'vreemd' terrein als ze deze problematiek aankaart.

Wat de primaire preventie betreft, wil de minister de resultaten van Opkikker 1996 niet minimaliseren. De deelnemers hebben gevraagd om het initiatief te herhalen, mits verbeteringen.

De minister is ook voorstander van een grotere coördinatie van de preventie-initiatieven die op federaal vlak ondernomen worden. Vanuit de veiligheidscontracten zou niet te veel op het terrein van de zuivere preventie gewerkt mogen worden. De minister was het ook niet eens met het federale voornemen om preventiepersonen in de scholen aan te wijzen. De Vlaamse Gemeenschap moet zelf dit beleid voeren. De minister wil die problematiek niet polemisch benaderen. Een oplossing moet langzaam bewerkstelligd worden. Er moet gewerkt worden aan een duidelijke afbakening van de bevoegdheden.

4. *Repliek van de vraagstellers en antwoord van de minister*

Mevrouw Yolande Avontroodt wil er nogmaals voor pleiten dat preventie zo efficiënt en laagdrempelig mogelijk gerealiseerd wordt. 25 percent van het werk van de therapeutische gemeenschappen en de ambulante centra bestaat uit pure preventie. De middelen waarmee zij werken zijn een peulschil in vergelijking met de budgetten voor de Opkikker en voor de CD's "Just say no" in het kader van de veiligheidscontracten.

Het antwoord van de minister is duidelijk, vervolgt mevrouw Brigitte Grouwels. Zij vraagt de minister toch de bekommernis van het Vlaams Parlement te vertolken bij de bevoegde federale ministers.

De minister antwoordt dat te zullen doen. Zij kan zelf echter onmogelijk tussenbeide komen in de therapeutische gemeenschappen die federaal gefinancierd zijn. Dan zou de Vlaamse Gemeenschap dezelfde fout begaan die ze aan het federale niveau verwijt.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van donderdag 6 februari 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid, over het nemen van maatregelen voor personen met een auditieve handicap*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

In de begroting 1997 zijn middelen ingeschreven om het project Teletekstpagina's voor vrouwen, gehandicapten en homoseksuelen voort te zetten en uit te bouwen. Dat project gaat uit van de Vlaamse minister van Gelijke-Kansenbeleid en werd in samenspraak met de BRTN opgezet. Aan de doelgroepen van het gelijkemansbeleid wordt specifieke informatie aangeboden met de bedoeling ze uit hun sociaal en maatschappelijk isolement te halen.

We stellen echter vast dat één van de meest geïsoleerde groepen in onze maatschappij, namelijk die van de gehoorgestoorden, in het beleid nog al te zeer achterwege blijft. De doven en slechthorenden hebben evenveel recht op informatie en ontspanning als eenieder. Daarom moet de toegankelijkheid van televisieprogramma's, inclusief de kinderprogramma's, voor hen vergroot worden.

Momenteel zijn slechts 35 procent van de Vlaamse televisieprogramma's ondertiteld. Het volgen van programma's als Ter Zake, Jeugdjournaal, ... blijft voor hen uitgesloten. Dergelijke programma's kunnen voor hen toegankelijker gemaakt worden door bijvoorbeeld ondertiteling via Teletekst. Beter nog zou zijn om naar het voorbeeld van de NOS en de BBC de programma's rechtstreeks te ondertitelen.

1. Wat is het standpunt van de minister ?

2. Ziet zij de mogelijkheid om het project Teletekst, in samenspraak met de BRTN, verder uit te breiden voor de gehoorgestoorden ? Is dat voor haar een prioriteit ?

3. Heeft de minister in het kader van haar horizontale bevoegdheid reeds contact opgenomen met de minister voor mediabeleid bij de uitwerking van

het ontwerp van maxi-decreet voor de openbare omroep ?

4. Indien niet, wat zijn de intenties van de minister om haar standpunt vooralsnog kenbaar te maken ?

2. Antwoord van mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid

De ondertiteling van programma's enerzijds en Teletekst anderzijds zijn twee verschillende zaken. Het project via Teletekst past inderdaad in het gelijkemansbeleid. Het is de bedoeling om via Teletekst informatie te bieden aan personen die niet onmiddellijk over specifieke informatie beschikken, aan doelgroepen zoals vrouwen, gehandicapten, homo's en lesbiennes. De reacties op het project zijn overigens positief. Gehoorgestoorden hebben vanzelfsprekend ook toegang tot Teletekst, wat niet het geval is voor blinden of slechtzienden. Met o.m. de Brailleliga zijn onderhandelingen bezig om daarvoor een oplossing te zoeken.

In artikel 4 van het maxi-decreet op de openbare omroep, over de opdracht, staat dat de openbare omroep zich ook moet richten naar specifieke doelgroepen. De BRTN doet dat trouwens nu al, bv. via het Teletekst-initiatief. De beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de openbare omroep bepaalt dat jaarlijks een evaluatie gemaakt moet worden. Op dat moment kan beoordeeld worden of de omroep haar opdracht, ook inzake de doelgroepen, goed vervult. De minister vindt het nu te vroeg om op dat punt al in te grijpen.

In vergelijking met bv. de buurlanden scoort de BRTN overigens niet slecht inzake ondertiteling van programma's. Dat neemt niet weg dat een bijkomende inspanning geleverd kan worden. Bij de jaarlijkse evaluatie zal de minister bijzondere aandacht besteden aan de resultaten op het vlak van het doelgroepenbeleid.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Mevrouw Patricia Ceysens concludeert dat de minister binnen haar eigen begroting dus geen extra inspanning zal leveren. Het lid is van oordeel dat het aanbod voor personen met een auditieve handicap niet zal uitbreiden als er geen extra aandacht voor gevraagd wordt. De minister van gelijkemansbeleid moet haar stem duidelijk laten horen bij de bespreking van het maxi-decreet.

Er moet toch een onderscheid gemaakt worden tussen de Teletekstpagina's en de ondertiteling, onderstreept de minister. De Teletekstpagina's voor bepaalde doelgroepen is een onderdeel van het gelijkekansenbeleid. Het is niet evident dat de ondertiteling van programma's mee ondersteund wordt vanuit het budget voor gelijke kansen. Dat is geen echt goede werkwijze, vindt de minister. Dat neemt niet weg dat de minister voor gelijkekansenbeleid het doelgroepenbeleid van de openbare omroep van nabij moet volgen.

– Het incident is gesloten.